

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Deres referanse:
2020/60
Dato: **12.02.2021**
Saksnr.: **2021/10157**
Dok.nr.: **4**
Saksbehandler:
Solveig Roti Dahl

Sandnes kommune - gnr 9 bnr 7 - Velde industri AS Sandnes - søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - uttale seksjon for kulturarv

Viser til søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet mottatt 26.01.2021.

Fylkesrådmannen har vurdert søknaden som sektormyndighet innenfor kulturminnevern, med henblikk på automatisk freda kulturminner.

Saken ble i forbindelse med høring av konsesjonsplikt fra NVE oversendt Stavanger maritime museum for vurdering. De hadde ingen merknad til saken.

Vi gjentar vår uttale som vi hadde til høringssak fra NVE som gjelder samme grøftetrase ned mot Kyllesvatnet som i denne søknaden fra Statsforvalteren i Rogaland.

Det er registrert kulturminner i nærheten av tiltaket. Dette er gravminner, id 14978, id 54408 og id 34632, men tiltaket vil ikke komme i konflikt med disse. Utfra våre arkiver kan vi ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminner. Det informeres om at mesteparten av traseen skal gå i allerede etablert vei, og ned mot vannet går ledningen i grenseskiftet ved steingard ned mot vannet. Siden rørene har en smal dimensjon forutsetter vi at grøften/inngrepsoområdet blir maks 1,5 - 2 m bredt. På dette grunnlag har fylkesrådmannen ingen merknader til tiltaket.

Vi gjør imidlertid oppmerksom på at dersom tiltaket skulle komme til å berøre et større område enn det som nå er omsøkt, må fylkesrådmannen også få mulighet til å vurdere disse områdene.

Hilsen

Leif Håvard Lundø Vikshåland
leder (adm)

Solveig Roti Dahl
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent. Oppgi vårt saksnr når du svarer på brevet.

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Deres ref:
Vår ref: 2021/17188
Dato: 17.02.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

TILBAKEMELDING FRA MATTILSYNET KNYTTET TIL SØKNAD OM MELLOMLAGRING AV FERDIG KOMPOSTERT HAGEAVFALL OG PRODUKSJON AV PROFFJORD I SAMARBEID MED GRØNN VEKST FRA VELDE INDUSTRI AS

Her kommer tilbakemelding fra Mattilsynet knyttet til søknad om mellomlagring av ferdig kompostert hageavfall og produksjon av proffjord i samarbeid med Grønn Vekst (Vedlegg 2).

Mellomlagring av ferdig kompostert hageavfall

Vi legger til grunn i vår tilbakemelding at ferdig kompostert hageavfall ikke inneholder animalske biprodukter og at produktet derfor ikke kommer inn under animaliebiproduktforskriften.

Mattilsynet forvalter den delen av Forskrift om gjødselavfall mv av organisk opphav (gjødselavfallforskriften) som omhandler bestemmelser om tilvirkning (del II), kommunen forvalter bestemmelser om lagring og bruk (del III).

Del II av gjødselavfallforskriften har ingen spesifikke krav knyttet til mellomlagring av ferdig kompost, men lagringen må skje på en måte som sikrer at den ferdig hygieniserte komposten ikke rekontamineres.

Produksjon av proffjord i samarbeid med Grønn Vekst

Når det gjelder proffjord- produktet, vil vi vurdere produktet når det blir registrert hos Mattilsynet.

Forhold vi vurderer etter registrering er blant annet om det er gjort en risikovurdering av den resirkulerte sandfraksjonen som skal tilsettes komposten. I tillegg må hageavfallskomposten som skal blandes med sandfraksjonen oppfylle kvalitetskrav i § 10 i Gjødselavfallforskriften.

Med hilsen

Anne Birgitte Skibnes

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Statens vegvesen

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Svein Nyback Nilsen / 51911417

Vår referanse:
20/66356-3

Deres referanse:

Vår dato:
18.02.2021

Offentlig ettersyn – Velde industri AS Sandnes, søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet

Vi viser til sak datert 25.01.2021 fra Statsforvalteren i Rogaland vedrørende søknad om en samlet utslippstillatelse fra Velde Industri AS til Kyllesvatnet i Sandnes kommune. Det foreligger også søknad om å blande og mellomlagre proffjord (kompost/finsand) i samarbeid med Grønn Vekst AS.

Ingen av disse tiltakene påvirker trafikale forhold knyttet til fylkesveg eller kommunal veg i området. Statens vegvesen har derfor ingen merknader til søknaden fra Velde Industri AS.

Transportforvaltning vest 2
Med hilsen

Åse Kalstad
seksjonssjef

Svein Nyback Nilsen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Bergelandsgata 30
4012 STAVANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Vår dato: 01.03.2021
Vår ref.: 202102253-2
Arkiv: 323
Deres dato: 25.01.2021
Deres ref.: 2020/60

Saksbehandler:
Turid Bakken Pedersen
22959767/tba@nve.no

NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - Velde industri AS - Søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Sandnes kommune

Vi viser til oversendelse med brev datert 25.01.2021.

I tillegg til en samlet utslippstillatelse for alle virksomheter ved Velde Industri AS Sandnes mm, søkes det om tillatelse til å slippe ut og hente vann fra Kyllsvatnet. Statsforvalteren ønsker tilbakemelding fra NVE knyttet til utslipp til Kyllsvatnet.

NVE har mottatt melding fra Velde Pukk AS, datert 18.11.2020, om forhåndsvurdering av konsesjonsplikt for uttak av vann fra, og tilførsel av overvann til Kyllsvatnet. Meldingen er sendt på høring med brev fra NVE datert 30.11.2020, se vedlagt kopi av høringsbrevet. NVE vil behandle saken etter høringsfristen 29.01.2021. Vår saksbehandler er Kristine Naas, krn@nve.no, tlf 488 65 096.

Med hilsen

Anne Cathrine Sverdrup
regionsjef

Turid Bakken Pedersen
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Kristine Naas

Fra: Henning Furenes[henning@seldalmaskin.no]
Sendt: 10. mar 2021 21:23:13
Til: Postmottak SFRO
Tittel: Vs: Tilsvar på høring om utslipp fra velde industri as

---

Sendt fra Galaxy Tab

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Henning Furenes <henning@seldalmaskin.no>
Dato: 10.03.2021 11:59 (GMT+01:00)
Til: sfromsb@statsforvalteren.no
Emne: Vs: Tilsvar på høring om utslipp fra velde industri as

Sendt fra Galaxy Tab

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Henning Furenes <henning@seldalmaskin.no>
Dato: 09.03.2021 22:42 (GMT+01:00)
Til: sfromsb@statsforvalteren.no
Emne: Vs: Tilsvar på høring om utslipp fra velde industri as

Sendt fra Galaxy Tab

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Henning Furenes <henning@seldalmaskin.no>
Dato: 09.03.2021 22:38 (GMT+01:00)
Til: fmrojji@statsforvalteren.no
Emne: Tilsvar på høring om utslipp fra velde industri as

Ser at velde nå søker om utslipp av overskuddvann til kyllesvannet,dette er vi veldig skeptisk til.Vi er en av gårdsbruka som bruker kyllesvannet til drikkevann til husdyr,sau,storfe og kylling .
Vi har i dag et renseanlegg på vannet for å rense vannet til drikkevannskvalitet ved bruk av diverse filter og uvlys.
Kyllesvannet har idag en varierende kvalitet på vannet vi tar inn og vi føler det har blitt verre dei siste åra etter steinbruddet på Torsteinsfjellet startet opp,har vert i kontakt me ansvarlig der men han mente dei holdt seg innenfor krav dei hadde på seg,selv om eg har sett bekken helt grå ut i vannet og mye finstoff utover i vannet.

Føler det blir feil at vi som grunneiere må ta risikoen for at en stor bedrift skal få lov til å bli større.
Vi har brukt kyllesvannet som drikkevann til husdyr i generasjoner og nå kan vi risikere at industrien kan ødelegge mer for oss.

Har vert i kontakt me Velde og dei ser problemet vores men hadde ingen løsning til oss.Dei sa at vannet skulle vere heilt reint og ingen finstoff og kjemikaler.
Hvorfor må dei da pumpe opp igjen vann til bruke i anlegget?kunne dei ikkje bare brukt overskuddvannet som dei vil dumper ned i vannet?

Vi mener det blir heilt feil at vi og dyra må ta denne risikoen og krever at velde må ordne en alternativ vannkilde til oss om

dei får utslippstilatelse til kyllesvannet.dette har vi nevnt til velde,uten at dei kunne garantere oss det.vannkilden vi har i dag og anlegget for rensing har fungert greit for oss i alle år .og vi bruker ganske store vannmengder periodevis i produksjonen av ca 200000 slaktekyllinger årlig til Den Stolte Hane.Og vi ønsker ikke å måtte bruke enda meir ressurser på rensing av vann pga utslipp fra industrien rundt oss.

Hilsen Henning og Veronica Furenes
95891406

Sendt fra Galaxy Tab

Til Statsforvalteren i Rogaland
fmropost@statsforvalteren.no
v/ Marit Sundsvik Bendixen

Sandnes 8. mars 2021

Tilbakemelding på:

Offentlig ettersyn - Velde industri AS Sandnes, søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet.

Innledning.

Har gjennomgått oversendte dokumenter i overnevnt sak.

Synes det er positivt at Statsforvalteren ser på en samlet tillatelse for **all** virksomhet til Velde Industri AS, men registrerer at jeg som nabo ser og opplever en annen virkelighet.

Den totale belastningen på naboene samt vassdraget kommer fra begge steinbruddene i området og Velde Industri deltar 50/50% i VS stein som opererer uttak og transport av Torsteinsfjellet inn i Velde sitt anlegg. Denne konstellasjonen og konsekvenser av denne fremkommer ikke i noen av rapportene/analysene. Jeg vil gi noen detaljerte observasjoner senere i dokumentet.

Historisk har de fleste av naboene til Velde vært rimelig rolig og godtatt at masseuttak fra Kyllles ville være tidsbegrenset og at området skulle tilbakeføres til jordbruksdrift. Ved oppstarten av anlegget ble det indikert en driftstid på 20-30år. Det har vært irritasjon over støv og støy fra anlegget i enkelte perioder. De siste 5-6 årene har forholdene endret seg, fra å være et enkelt masseuttak til å bli et industriområde uten tidsbegrensning og med aktiviteter som påfører omgivelsene og miljø større ulemper.

Fra de vedlagte konsulentrapportene og Velde`s egen søknad så er det tydelig at selskapet ikke har tilstrekkelig kontroll på partikkelavrenningen fra anlegget, til tross for at de påstår at de har gjort mange forbedringer. Sweco rapport helhetlig vurdering avrenning Velde viser på side 17 tabell 5 at av 17 ukemålinger av suspendert stoff i sedimenteringsbassenget **var 9 (53%) over tillatt nivå**. Ett system som feiler i ca 50% av testene kan ikke sies å være spesielt robust. Jeg registrerer at Velde bruker været (nedbør) som forklaring på disse utfordringene. Jeg kan ikke finne noen referanser i dokumentene på hva Velde mener er nedbørmengde over det deres system kan håndtere.

Der finnes mange industrier/aktiviteter i Norge som må ha parameter på hva er kritisk vær-situasjon for deres aktiviteter og hvilke tiltak som skal iverksettes for å begrense mulige konsekvenser av været.

Velde beskriver i sin søknad av de legger opp til et utslipp på 5l/sek (18m³/time) fra «Synken» til Kyllsvannet noe som vil gi 157680m³/år vann med et innhold på faststoff på 50mg/l (7884kg/år) dette virker for meg å være «pynting» på hva som kommer. I beskrivelsen av det «nye» påslippsbassenget sier Velde at det dimensjoneres for 200m³/t noe som er 11 ganger mer utslipp enn det søkes om og som vil gi 1.752.000m³/år vann overført til Kyllles med 87600kg/år faststoff ut i vannet. Dersom dette overføres til hele perioden (2021-2050) som det søkes om ser vi **2628tonn sand ut i vassdraget**.

Konklusjon:

Jeg mener at før ny tillatelse kan gis så må Velde synliggjøre over en tidsbestemt periode at de er i stand til å håndtere avrenning fra anlegget slik at utslippskravet bli oppnådd. Tidsperioden bør ha en varighet som dekker både vår og høstvær

Andre observasjoner:

Siden hovedutfordringen til Velde er avrenning av finmasse fra bla. slamlagunen så bør tillatelsen for deponering av dette i massefyllingen vurderes på nytt. Søknaden inneholder en mulighet for å generer inntil 250000m³ (25%) finkornet slam. Vaskeanlegget søker om tillatelse å vaske inntil 1million m³/år.

Videre så er Velde`s ønske om å hente ekstra vann fra Kyllesvannet forunderlig. Argumentet om tørke og mulig vannmangel samt at Velde mener at kjøp av kommunalt vann er kostbart. Ser en på Velde`s søknad (side 10) så dekker søknaden 7 spesifiserte områder med et areal på 1058,2 daa (1 058 200m²), for året 2020 så fikk dette området 2000mm nedbør (Rovik målestasjon), dvs ca 2millioner m³ vann. Området I2 steinbruddet (244,9daa) er allerede utnyttet, området I1 (90daa) er startet opp i februar 2021 med skog og massefjerning og samlet sett vil disse områdene ta imot over 600 000m³ vann som kan benyttes i anlegget via det mye omtalte bassenget (synken). Hvorfor Velde ønsker mer vann inn i anlegget som allerede har problemer med kvaliteten på avrenningen er derfor ikke synliggjort.

Videre så kan jeg ikke se at Velde er grunneier til Kyllesvannet og dermed avskåret for automatisk tilgang.

Foruten problemene med suspendert stoff i vannet som ledes til Grunningen så er det med en viss bekymring å lese *MULTIKONSULT rapport 6-217344-rigm-rap-002-miljøteknisk-grunnundersøkelse-velde*, side 7 og 8 pk 4.4.3 – 4.4.4 om tilstanden i bekker som renner fra Velde og ned i Grunningen og Kyllesvannet.

Her fremkommer det følgende funn:

- *konsentrasjoner tilsvarende tilstandsklasse 4 og 5 av bly, kobber, krom og sink.*
- *ble det påvist krom, sink og pyren i tilstandsklasse 5, bly, kobber, benso(a)antracen og benso(b)fluoranten, indeno(1,2,3,cd)pyren og benso(g,h,i)perylene i tilstandsklasse 4 og arsen, nikkel, fluoranten og benso(a)pyren i tilstandsklasse 3.*

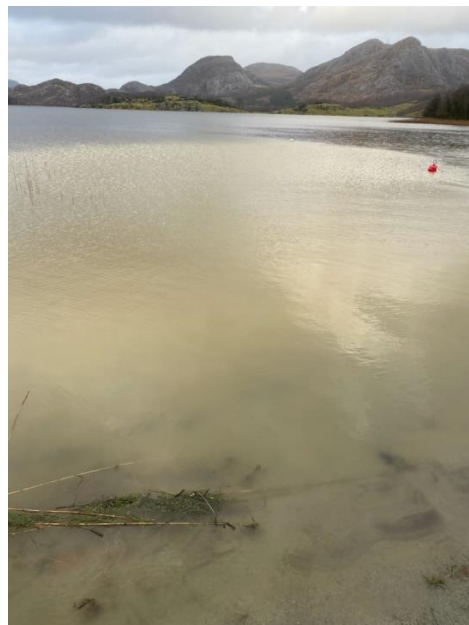
Utfra nedenforstående tabell brukt i rapporten så synes resultatene å være svært foruroligende og gi grunn for bekymring.

Vannprøvene og sedimentprøvene fra bekkene er sammenlignet med tilstandsklasser for ferskvann og tilstandsklasser for sediment iht. Miljødirektoratets veileder M-608/2016

I Bakgrunn	II God	III Moderat	IV Dårlig	V Svært Dårlig
Bakgrunnsnivå	Ingen Toksiske Effekter	Kroniske effekter ved langtidseksponering	Akutt toksiske effekter ved korttidseksponering	Omfattende toksiske effekter

Mangler i søknaden:

Som nevnt i innledningen så mener jeg at søknaden ikke dekker all påvirkning av miljøet i og rundt Kyllesvannet. Ett eksempel ser en av vedlagte bilder fra søndre del av kyllesvannet ca 200-300m fra forslått utslippspunkt.

Her ser en utløpet av bekk fra Torsteinsfjellet, strandsone er utfylt med nesten 10mtr
Andre utfordringer som har skjedd de siste 5 årene er

Her ser en støvproblemer datert 22.04.2020, settingskader etter sprengninger på grunnmur.

Torsteinsfjellet AS sier at de har sprengt 200.000m³ masse i en salve med bruk av 60 tonn sprengstoff, «bygdesnakket» sier at der har vært salver med over 100tonn sprengstoff. Videre så er bruken av hydraulisk

knusehammer på steinblokker en lyd som bærer utrolig langt inklusiv innvendig i bolig, det samme må sies om fjellresking på toppen og siden av Torsteinsfjell dette høres over hele Kyllesvannet.

Sedimenteringsbassengene ved Torsteinsfjellet er rimelig gjengrodde og ser ikke ut til å ha full effekt. Dersom en påpeker problemer med avrenning fra Torsteinsfjellet-transportveien til Velde så ser en at begge involverte parter skylder på hverandre uten at noen løsning blir gjort.

Statsforvalteren i Rogaland bør i sin vurdering se hele vassdraget samlet når det gjelder aktiviteter som kan påvirke kvaliteten i vassdraget. Nedenfor viser situasjonen i søndre del av Kyllesvannet, hvor der er masseuttak på østsiden, Torsteinsfjellet avrenning og bekk fra Velde som direkte påvirker vannet. Videre så viser bilde at der foregår annen massebearbeiding som har avrenning mot Grunningen samt at Veldes slamlagune nå er større enn Grunningen i areal.

Nedenforstående bilde viser aktiviteter i neste vann (Lutsivannet) i vassdraget. Her ser en sandtak/massebearbeiding på nordsiden og nord/øst siden av vannet. Videre så ser en IVAR`s avfallsanlegg (ny tillatelse gitt 22.10.2020, ref 2019/11341) og TS steinbrudd. Alle har jo fått med seg politianmeldelsen og bot gitt disse 2 aktørene for miljøkriminalitet. Utslipet som de forårsaket viste også her at bedriftene ikke har tilstrekkelig kontroll med overvannet samt lagring på området.

Kort historisk oppsummering fra bekymret nabo.

Som grunneier siden 1953 så har jeg sett utviklingen i og rundt Kyllsvannet og resten av Imsvassdraget. Vannet og aktiviteten har flere ganger endret seg. På 50 og 60tallet var det stort sett bøndene og fritidsboligene som brukte vannet til fiske, jakt og rekreasjon. På 70 og 80tallet ble vannet senket og flomsikret, bøndene øket produktiviteten og dermed mengden av husdyr, noe som førte til økt bruk av gjødsel som ga utslag i vannkvaliteten. Enkelte år fikk vassdraget oppblomstring av alger. På slutten av 80tallet ble vassdraget fredet (St.prp. nr 77 1979-80 Verneplan II for vassdrag) Det ble spesielt vektlagt det nye forskningscenteret på Ims som er helt unik i Norsk og internasjonal sammenheng. Sandnes kommune etablerte også i samme periode et slambehandlings anlegg for bebyggelsen på Sviland. Avrenningen fra dette anlegget ble lagt til Svilands elva. I ettertid ville det vise seg at det fikk rimelig stor betydning for kvaliteten på elva. Dette utslippet er nå stoppet av Kommunen og kvaliteten på elva er nå god mens Kyllsvannet er satt til middels. Fra 80 tallet ble der etablert industri på Sviland (O.C.Østraadt rørproduksjon) tett inntil Torsteinsfjellet.

Fra slutten av 80 tallet har bruken av vassdraget nærmest eksplodert via kano, kajakk og brettspadling enkeltvis eller i grupper fra skole og andre organisasjoner. Badingen har også tatt seg opp i hele vassdraget og potensiale for Nord-Jæren største vassdrag med en befolkning på over 250 000 som befinner seg i maks 30min avstand er at dette vil øke i årene fremover. En økning i sentralisering og fortetning av boligstrukturen samt flere i leiligheter vil også tvinge frem øket bruk av rekreasjonsområder i nærområdet.

Fra slutten av 80 tallet ble landbruket mer fokusert på tilstrekkelig gjødsling, ikke overgjødsling, noe som gradvis vises på kvaliteten av vannet. I samme periode starter et moderat uttak av stein fra Kylls med noe støy og støvplager til enkelte av naboene. De mest utsatte naboene ble til slutt enig i at Velde kjøper eiendommene slik at de kunne flytte vekk. Aktiviteten i vassdraget på 80-90-2000tallet fortsatte å ta seg opp uten at steinuttaket ga andre negative konsekvenser.

De absolutt største endringene har skjedd de siste 10 årene (2010-2020) hvor Stangeland startet uttak av stein på sydsiden av Torsteinsfjellet til eget bruk og for utvidelse av lagringsområdet til O.C.Østraadt. Senere så startet samarbeidet mellom Stangeland og Velde (VS stein AS) i å bryte ned hele Torsteinsfjellet (15 millioner m³) de har nå tatt ut ca 1/3 og har ca 10 år igjen av dette arbeidet. Videre så har Velde endret sitt steinuttak ved å introdusere, betongblandeverk, asfaltverk og til slutt vaskeanlegg for lett forurenset masse. Alt dette er etablert til tross for at Velde i egen rapportering i 2016 (*ref. Ytre miljø rapport 2016, Velde*) ga uttrykk for at de hadde problemer med å innfri utslippskravene. Dette avviket ser ut til å ha fortsatt i de neste 6 årene og som nabo av anlegget er jeg urolig for hvilken oppfølging de forskjellige tilsynsmyndighetene gjennomfører (kommunale og fylkeskommunale). Det kan ikke være tilstrekkelig å hevde Internkontroll system tar vare på dette uten å verifisere at systemet brukes og etterleves.

Den aller siste miljømessige påvirkning for Kylls og vassdraget mottok vi i 2020, vindmøllene på Vardafjell er visuelle forurensningen som påvirker hele vassdraget.

Drøftinger i tilbakemeldingen på søknad:

- 1. For at Velde Industri AS skal kunne fortsette sin aktivitet og utvide denne på Kylls må som minimum kravene i utslippstillatelsen innfris.**
- 2. Velde ønske om å benytte Kyllsvannet (utslipp nr. 2 i vassdraget) for sitt vannproblem avslås.** Som Velde har vist i egne undersøkelser ref. MULTIKONSULT rapport 6-217344-rigm-rap-002-miljøteknisk-grunnundersøkelse-velde, side 6, pk 3: *Gitt dagens krav til partikkeltransport fra*

*anlegget (50 mg/l) har Dimensjon Rådgivning AS beregnet at det vil ta **8186 år** å fylle opp Grunningen med partikler fra Veldes område (ref. notat datert 10.12.2014, vedlegg K til utslippssøknaden).*» Ved å bruke deres eget tallunderlag så betyr drift til 2050 dvs 30 år at Grunningen blir fylt opp 0,00366% i forhold til i dag. All industri aktivitet vil ha et forurensningspotensiale, å øke utslippspunktene i vassdraget til 2 vil ikke forbedre den totale belastningen på vassdraget. Endringene i Grunningen pga. utslippet ser ut til å ha minimale konsekvenser for fuglebestanden og begrensede konsekvenser for vegetasjon. Grunningen er spesielt kartlagt over flere år, Kyllsvannet har minimal kartlegging basert på naturmangfolds loven, spesielt nevnes §8 kunnskapsgrunnlaget og § 9 føre-var-prinsippet, uten en detaljert kartlegging samt sprednings og strømnings analyser av Kyllsvannet er det nesten umulig å kunne fastslå hvor påvirket vannet og vassdraget blir eller kan bli av et eventuelt utslipp nr. 2. Å benytte argumentasjonen at Kyllsvannet er ca 180 ganger større enn Grunningen og derfor bedre å ta i mot avrenning fra Anlegget uten å kvanti-kvalifisere miljøkonsekvensene virker noe søkt.

- 3. Velde`s ønske om å etablere et permanent vaskeanlegg for lett forurenset masse må vurderes på ny.** Det kan ikke være et argument å benytte ordene sirkulær økonomi eller Miljø for å introdusere en større miljøbelastning i området. «Slamlagunen» minner sterkt om hva vi ser på Knaben gruver og hos Titania i Sokndal. Det er nå ca 30 år siden (1993) at utslipp til sjø (Jøssingfjorden og Dyngadypet) ble forbudt og flyttet til landdeponi. For å bruke landdeponi gjelder samme utslippskrav for avrenning som resten av området noe som har vist vanskelig hos Velde.
- 4. Forslaget om å etablere produksjon (blande og mellomlagre) «proffjord» i åpen dagsløsning med fare for avrenning fra anlegget avslås,** subsidiert kan produksjonen vurderes i helt lukket anlegg. Det virker rimelig ulogisk at IVAR`s anlegg på Hogstad som produserte kompost i lukket anlegg for å hindre forurensning av ytre miljø og som nå har avsluttet behandling av biologisk avfall. Så introduseres det en ny kilde hos Velde med en åpen dagsløsning med fare for avrenning og miljøpåvirkning av vassdraget Det virker også underlig å transportere kompost fra et godkjent anlegg og over til Velde for å blande dette med sand. Det burde heller vurderes å transportere sand fra Velde til kompostanlegget å blande ferdig produkt der.
- 5. Velde`s ønske om å hente vann fra kyllsvannet avslås.** Velde har ikke synliggjort i noen av vedlagte dokumenter et behov for ekstra vann. De har beskrevet at «tørkeperioder» kan være en utfordring samt at de bruker over 50.000m³ kommunalt vann til en betydelig kostnad. Kommunalt vann er en lovpålagt tjeneste kommunen leverer til selvkost til alle i kommunen (private og næring). Det kan ikke være slik at noen næringer blir gitt mulighet til å omgå denne tjenesten fordi de synes den er for dyr. Velde har etter egne beskrivelser etablert et vannreservoar «synken» på teoretisk volum 90 000m³ som inneholder vann av utslippskvalitet, hvorfor dette reservoaret ikke benyttes eller om det er for lite kommer ikke frem i tilstrekkelig grad.
- 6. Velde`s langsiktige planer (søknadens side 24).** Her beskriver Velde en rekke planer som f.eks nytt åpent deponi, fjellhaller, endrede uttakshøyder, bruk av kloakkslam fra Mekjavik, økning av industriområde (11 90,0daa) vest av eksisterende. Dette området er allerede (februar 2021) ryddet for trær og jordmasse samt startet utsprengning av området. Mange av disse planene vil kreve endringer i reguleringsplaner samt nye utslippstillatelser.
Dette bør settes på HOLD inntil Velde klarer å innfri kravene som er nevnt under pk 1 over.

7. Kan ikke finne at søknaden inneholder referanser til vannressursloven. LOV-2000-11-24-82

Jeg tenker her spesielt på §35 underpunkt 5 og 6.

Observasjoner ifm. Høringsprosessen:

- Er rimelig forundret over at ikke alle grunneiere til Kyllsvannet blir satt opp på høringslisten.
- En aktivitet som kan påvirke hele vassdraget mulig negativ burde blitt informert om til velforeninger i vassdraget.
- En sterk bidragsyter til verningen av vassdraget er NINA`s forskningsstasjon på Ims, kan heller ikke se at den er satt opp på høringslista.
- I et område/vassdrag med rimelig mange fritidseiendommer er det forunderlig at Sandnes Hytteeierforening ikke er satt opp som høringsinstans.

Med Hilsen
Tor-Inge Lura
T. 48052420
Kyllesveien 47
Gnr. 9 Bnr. 35

Tilsvar til Velde Industri AS Sandnes søknad Offentlig ettersyn

Det søkes nå om en samlet tillatelse for all Velde Industri AS Sandnes sin virksomhet, i tillegg til tillatelse til å slippe ut og hente vann fra Kylluvatnet, og tillatelse til å blande og mellomlagre proffjord i samarbeid med «Grønn Vekst AS».

Søknad om ein samla utslippstillatelse for eksisterande og ny virksomhet.

Det søkaste om Samla utslippstillatelse for all virksomhet på Gnr./Bnr.: 9/7

Antar at arealet på Gnr./Bnr. 9/1 også skal vere med i denne søknaden sidan sorteringsanlegget (som er eit av hovudmomenta i søknaden) ligg på den eigedommen og ein stor del av nedslagsfeltet og vannmengden det søkaste om.

Det er eit betydeleg utslipp det her søkaste om. Som grunneigar, krev eg at dette ikkje blir godkjent av Statsforvalteren, men stoppa.

Vil samstundes gjer Statsforvalteren merksam på at Velde Industri ikkje har avtale med grunneigar om å drive Industri. At Velde Industri kan opparbeide eit industriareal på eit område dei har avtale om å ta ut stein på, er svært betenkeleg. Dette burde vore avtalt med grunneigar, FØR ein går i gang.

Velde Pukk har derimot ein avtale om å ta ut stein frå Gnr./Bnr.:9/1

Det er vist til at Velde Industri ønskjer å rense og gjenvinne lett forureina massar.

Dette er det pr.d.d ingen avtale med grunneigar om. Vaskeverk/sorteringsanlegg ligg i sin heilheit på Gnr./Bnr.: 9/1 og det er store areal knytta til dette anlegget. Massane blir lagra rundt sjølve sorteringsanlegget. Det ein pågåande tvist mellom grunneigar og Velde på dette anlegget som er oppført på grunneigars eigedom utan samtykke.

Det er kunn ein avtale om deponi av lett forureina masser i fjellhaller, det er ein avtale om.

Altså for å vere heilt klar, sorterings/vaske anlegget står ikkje på Velde sin eigedom, det står på Gnr./Bnr.: 9/1 For ordens skyld gjer eg merksam på at når det gjeld dei avtalemessige tinga mellom grunneigar og Velde, er det ein rettsleg prosess i gang.

Velde Industri har altså ingen rett til å drive med denne type industri ref. avtale med grunneigar. (Grunneigar har ingen avtalar med Velde Industri AS) Det er imidlertid blitt akseptert muntleg at det var ok med ein prøveperiode/testkjøring av vasking av lett forureina masser. Dette blei det gitt muntleg samtykke til, men ikkje noko utover dette prøveprosjektet. Det var då eit klart håp om at det avtalemessige skulle på plass med Velde, og me var derfor positive til testkjøringa av anlegget.

Eg har notert meg at det har vore kjørt mykje meir masse igjennom sorteringsanlegget som er lett forureina, enn det som er beskrive i høyringsuttalen. Det er meg bekjent at det har i vertfall vore to betydelige parti som er vaska og gjenvunne med lett forurensa masse. Det har og blitt kjørt betydelege mengder med avfall (forureina) frå vaskeprosessen, som skal på egna deponi ut fra dette anlegget til Velde til egna deponi. (Forureina massar til Svaahaia)

Vidare så stiller eg spørsmål med denne «synken» det refererast til. Så vidt eg kan skjønne vil denne «synken» vere ein føresetnad for drifta av pukkverk og industri vidare i framtida. Eg spør igjen korleis Velde Pukk, Miljø, Industri kan avsette eit areal på anslagsvis 20 000 m² som har ein avtale om å ta ut stein, bli eit basseng for lagring av vatn. Dette er ikkje avtalt!

Ved forrige søknad datert 06.12.2017 om midlertidig utslippstillatelse blei det fra grunneigar spilt inn, *Eldar Melbøe Kylløs skriver i sin uttalelse at da det ikke foreligger avtale med han som grunneier*

Statsforvalteren i Rogaland v/Marit Sundsvik Bendixen

som regulerer mottak og vasking av forurensede masser, så må han som grunneier be om at denne saken blir satt på vent til en avtale foreligger.

Svaret til **Velde Miljø AS** var, «*Velde Miljø AS har drøftet de forhold Eldar Melbøe Kyllsø tar opp etter at han sendte inn sin uttalelse og den saken er avklart*»

At Velde Miljø kan påstå at saken er avklart er feil. Saken står likt. Overraska over at Statsforvalteren bare spør den eine parten ved eit slik innspel.

Oppsummert: Velde Industri AS har ingen avtale om å sortere og vaske masser på grunneigars eigedom. Dette gjeld både vanlege og forureina masser. Grunneigar har avtale med Velde Pukk AS om uttak av stein. Andre formål enn dette, må avtalefestast FØR denne prosessen kan fortsette.

Kyllsvatnet er allereie eit vassdrag som har mykje påverknad frå andre områder. Det er først og fremst anlegget rundt Torsteinsfjellet som skaper bekymring.

Det kjem årleg mangfoldige tonn med finstoff frå dette anlegget som renn ut i Kyllsvatnet. Dette har utslepp i sørenden av Kyllsvatnet og er ca. 360 meter lenger sør enn tenkt utslipp skal være frå Velde. Torsteinsfjellet taes ut av Velde og Stangeland i eit samarbeidsprosjekt.

Her har det i fleire år kome så mykje slam og finstoff som kan bli opptil 10meter meir «land» årleg. Det er altså eit betydeleg utslipp dette gjeld. I heile vika er det eit lag med masse som ligg på botnen, og dette ligg fleire stader opp til 50meter utover frå land og er opp i mot 50cm høgt. Dette utsleppet er sjølv sagt meldt både til kommune og fylke, utan at det har kome reaksjonar på det, meg bekjent.

Me er derfor svært uroa over kontrollrutinane til både kommune og fylke. Dette burde jo vore reagert på for lenge sidan. Det er derfor ikkje rart me er bekymra for meir utslepp når dei offentlege kontrollrutinane ser ut til å vere totalt fråverande.

På Kylls er me derfor svært betenkte på at det skal kome meir utslepp inn i vatnet frå Industri. Det vil vere ein betydeleg risiko for utslepp av forureina vatn, sidan dette allereie er i anlegget til Velde. Heile anlegget under eit vil ha mykje avrenning av kjemikalier, oljer, diesel og støv osv. Ved ein feil kan dette by på store miljøutfordringar for vatnet.

Er det då rett at det er me som er grunneigarar i Kyllsvatnet skal bli påført ein risiko om forurensningsansvar? Kven har ansvaret om ulykka først skjer?

Slik me tolkar søknaden skal alt vatn frå Velde gå til Kyllsvatnet frå 2032.

Kyllsvatnet har i søre enden eit stort naturreservat for fuglar og dyr. Det vil vere svært motstridande med utslepp frå Industri så nær dette verna området. Vatnet er også eit flott område for bading og brukast ofte av foreiningar og lag til padleturar, båtturar og friluftsliv. Dette kan bli utfordrande med denne form for utslepp. Kyllsvatnet har og i dei siste 10 åra blitt betydeleg reinare og tilstanden har bedra seg mykje. Hovedårsaken er at kloakken frå Sviland blei lagt om til IVAR kloakken. Svilandsånå har nå fått grøn staus og er eit bevis på det.

Vidare må me påpeike at totalbelastninga for bebuarane på Kylls er blitt for høg. Det er store problem knytta til støv og støy frå både Velde, Torsteinsfjellet og frå sandtaket på Foss-Vatne. Det er også ei betydeleg utfylling som skjer ved Svilandsånå frå utbygginga av Industriområde ved Østrått rør. Dette er nok ei stor belastning for våtmarksområdet som er i kjernen av denne utfyllinga. Det er

Statsforvalteren i Rogaland v/Marit Sundsvik Bendixen

jo nødt til å bli avrenning fra dette også. Kor lenge vil Svilandsånå ha grøn staus? Fryktar at dette ikkje vil vedvare. I tillegg til alt dette har me også synsmessig forureining frå Vindmøllene på Vardafjellet. Totalen er krevande.

Det som også må takast med i betraktningen, er at Kyllesvatnet brukast som drikkevatt for husdyr på fleire gardar. Det er med stor bekymring at eit anlegg som skal behandle forureina massar, skal sleppe ut vatn i vassdraget. Det er påfallande at grunneigarane skal ta denne risikoen med eit utslepp av denne karakteren kan ha.

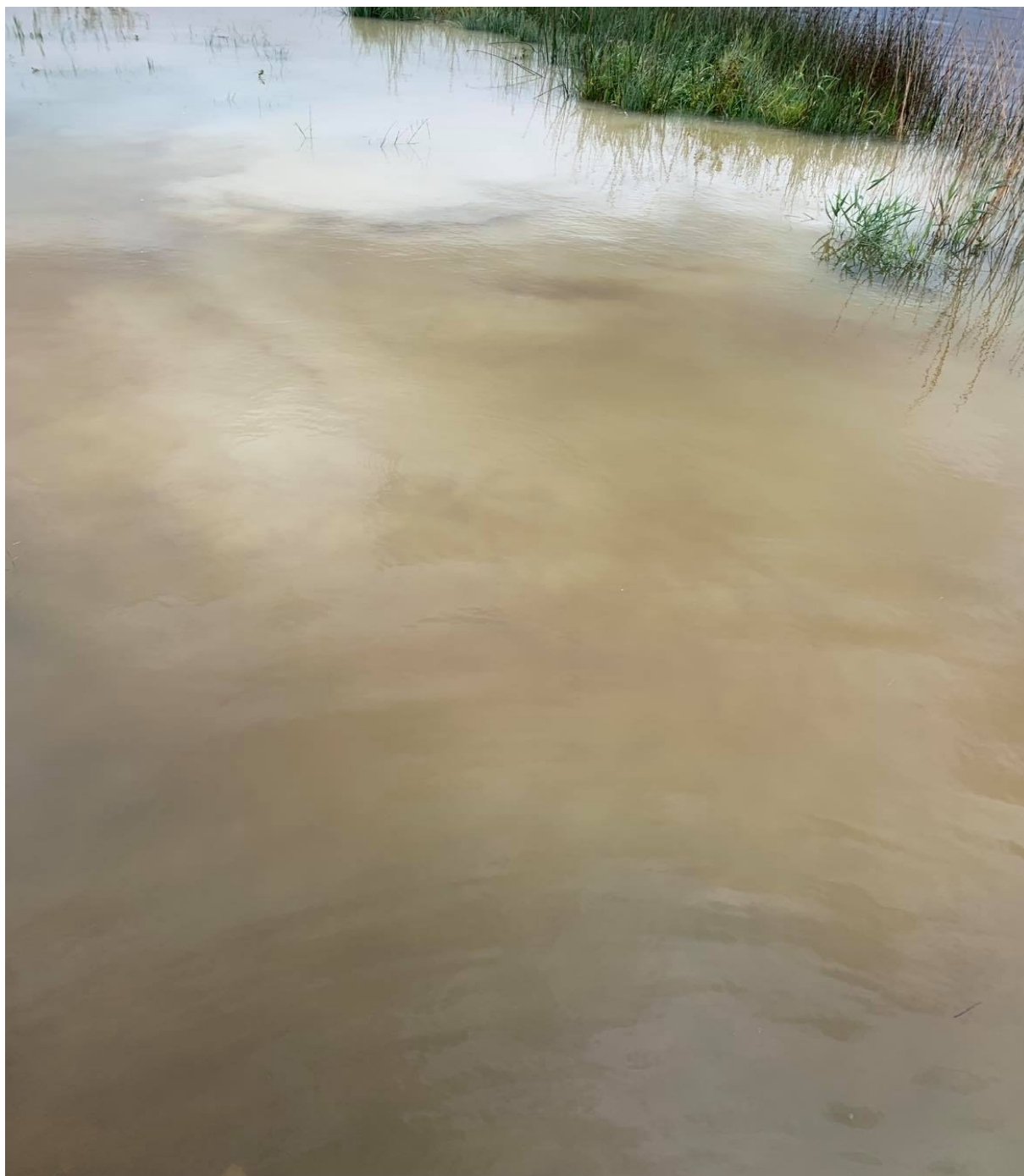
Det er i tillegg 5 djupvassbrønner på Kylles på denne sida av pukkverket. Me er også uroa over om desse kan bli påverka av det heile. Både avrenning og dybde inne i bruddet, både når det gjeld kvalitet og mengde vatn.

Nedanfor litt bilder;

Som ein kan sjå på bildene er det til tider heilt grått av finstoff.

Bilde ved utslepp, legg merke til omfanget av dette utsleppet. Ein kan sjå det gjennom heile bildet. I heile vika som ein ser her på bildet er det anslagsvis 20-40 cm med finstoff som har lagt seg på botn. Dette er delvis inn i naturreservatet som me ser i bakgrunnen.

Nærbilde frå stranda på Kylles ved utslepp

Bilde inne i vika rett ved utslepp. Sjå på mengdene som kjem!

Statsforvalteren i Rogaland v/Marit Sundsvik Bendixen

Mvh

Eldar Melbøe Kyllèsø

Kyllèsveien 61 , 4308 Sandnes

Eldar.kylles@gmail.com Tlf.45411131

Fra: Henning Furenes[henning@seldalmaskin.no]
Sendt: 09.03.2021 22:38:26
Til: Jonstrup, Julie Jacobi
Tittel: Tilsvar på høring om utslipp fra velde industri as

Ser at velde nå søker om utslipp av overskuddvann til kyllesvannet,dette er vi veldig skeptisk til.Vi er en av gårdsbruka som bruker kyllesvannet til drikkevann til husdyr,sau,storfe og kylling .
Vi har i dag et renseanlegg på vannet for å rense vannet til drikkevannskvalitet ved bruk av diverse filter og uvlys.
Kyllesvannet har idag en varierende kvalitet på vannet vi tar inn og vi føler det har blitt verre dei siste åra etter steinbruddet på Torsteinsfjellet startet opp,har vert i kontakt me ansvarlig der men han mente dei holdt seg innenfor krav dei hadde på seg,selv om eg har sett bekken helt grå ut i vannet og mye finstoff utover i vannet.

Føler det blir feil at vi som grunneiere må ta risikoen for at en stor bedrift skal få lov til å bli større.
Vi har brukt kyllesvannet som drikkevann til husdyr i generasjoner og nå kan vi risikere at industrien kan ødelegge mer for oss.

Har vert i kontakt me Velde og dei ser problemet vores men hadde ingen løsning til oss.Dei sa at vannet skulle vere heilt reint og ingen finstoff og kjemikaler.
Hvorfor må dei da pumpe opp igjen vann til bruke i anlegget?kunne dei ikkje bare brukt overskuddvannet som dei vil dumper ned i vannet?

Vi mener det blir heilt feil at vi og dyra må ta denne risikoen og krever at velde må ordne en alternativ vannkilde til oss om dei får utslippstilatelse til kyllesvannet.dette har vi nevnt til velde,uten at dei kunne garantere oss det.vannkilden vi har i dag og anlegget for rensing har fungert greit for oss i alle år .og vi bruker ganske store vannmengder periodevis i produksjonen av ca 200000 slaktekyllinger årlig til Den Stolte Hane.Og vi ønsker ikke å måtte bruke enda meir ressurser på rensing av vann pga utslipp fra industrien rundt oss.

Hilsen Henning og Veronica Furenes
95891406

Sendt fra Galaxy Tab

Statsforvalteren i Rogaland
Postboks 59
4001 Stavanger

Deres ref: 2020/60
Vår ref: 534/2021-024
Sted: Ims
Dato: 25.05.2021

Svar til Høring fra Velde Industri AS - utslipp til Ims-Lutsivassdraget

- Velde Industri AS har ulike utslippstillatelser og det søkes nå om en samlet tillatelse for all Velde Industri AS Sandnes sin virksomhet, i tillegg til tillatelse til å slippe ut og hente vann fra Kyllsvatnet, og tillatelse til å blande og mellomlagre proffjord i samarbeid med Grøn Vekst. AS. Høringsfristen er satt til 31. mai 2021.

NINA (Norsk institutt for naturforskning) har i dag to etablerte landbaserte fiskeanlegg med inntaksvann fra Liavatnet som ligger nedstrøms Kyllsvatnet i Ims-Lutsivassdraget. De to anleggene er et forskningsanlegg (NINA forskningsstasjon) for ferskvannsorganismer (særlig laksefisk) og en levende genbank for vill laksefisk for bevaring av laksefiskbestander fra Hardangerfjordområdet (Ims genbank). Vassdragets betydning for forskningsstasjonen på Ims var sentralt for vernevedtaket i St.prp. nr 77 (1979-80), Verneplan II for vassdrag. En av grunnene til at vassdraget ble vernet, var planen om å bygge opp en forskningsstasjon på Ims. Både forskningsstasjonen og genbanken er avhengig av stabil vannforsyning av svært god kvalitet. Til sammen forbruker NINAs to anlegg på Ims 3,6 millioner m³ vann fra Lutsivassdraget per år.

NINA forskningsstasjon har vært i drift siden 1978 og Ims Genbank siden mai 2019. Dagens hovedmål med forskningsstasjonen er å skaffe kunnskap om forhold knytta til forvaltning av ville laksestammer. Det er bygd opp infrastruktur og kompetanse gjennom stasjonen som er unik i nasjonal, og til dels internasjonal sammenheng innen dette forskningsfeltet.

NINA drifter genbank for vill laksefisk etter oppdrag fra Klima- og miljødepartementet. De forskjellige laksestammene i Norge har genetiske særtrekk som gjør dem tilpasset de ulike lokale miljøforhold knyttet til de vassdragene bestandene lever i. En rekke trusler, herunder parasitten Gyrodactylus salaris, vassdragsregulering, sur nedbør, lakselus og rømming av oppdrettslaks, har medført at flere laksestammer har status som utryddet eller truet. Levende genbank er et oppdrag fra KLD via Miljødirektoratet som iverksettes for å bevare de mest truede laksefiskstammene til truslene er eliminert eller stabilisert (Genbank for vill laks (vetinst.no)). Det er derfor særdeles viktig at vannkvaliteten i Lutsivassdraget ikke forringes, og vi anser at det er stor fare for at dette vil skje i forbindelse med en utvidelse av Velde Industri AS sin virksomhet. Etableringen av genbanken har krevd en samlet investering av offentlige midler på om lag 70 millioner NOK over tre år (2018-2020). I tillegg har NINA investert en betydelig sum i både genbanken og forskningsstasjonen i samme periode.

Utslipp fra virksomheten til Velde Industri AS vil bidra til forsure, overgjødning og eventuelt spredning av miljøgifter i Ims-Lutsivassdraget og vil påvirke vannkvaliteten og økosystemet i vassdraget negativt med de

konsekvenser det vil ha for forskningsanlegg og genbank som oppbevarer biologisk materiale. Det biologiske materialet som oppbevares i anleggene er et uerstattelig grunnlag for samfunnsviktige funksjoner med sikte på å bevare norske bestander av laksefisk og opparbeide kunnskap om forvaltning av våre laksebestander, samt miljøforhold i norske vassdrag og fjorder. Dette må vernes mot de potensielt skadelige virkningene av den økte forurensningen som den økte aktiviteten ved Vælde Industri AS vil innebære.

I forbindelse med opprettelsen av Ims genbank ble det gjennomført omfattende tiltak for å forbedre vannkvaliteten og sikre stabil forsyning av inntaksvann til genbanken og til NINA forskningsstasjon. Ved begge anlegg er det gjort tiltak for å ivareta og øke biosikkerheten for fisk og andre organismer som lever der. Det vil være svært skadelig for den videre driften ved disse anleggene med enhver økt belastning på vassdraget.

Planene for utvidet virksomhet ved Vælde industri AS vil innebære at avrenningen vil bli flyttet fra Grunningen til Kyllsvatnet. Årsaken til at man ønsker å flytte avrenningen fra Grunningen er at dagens sedimenttilførsel innebærer fare for at denne innsjøen fylles opp. Dette viser at man heller ikke i dag er i stand til å overholde kravene som stilles til avrenningen. Den økte aktiviteten vil innebære økt belastning med partikler og ulike typer forurensning på vassdraget, og en flytting av avrenningen til Kyllsvatnet vil snarere øke belastningen på vassdraget nedstrøms. Økt belastning og svekket vannkvalitet i denne innsjøen vil med stor sannsynlighet føre til økt belastning på hele Ims-Lutsivassdraget, inkludert Liavatnet, som er vannkilde for genbank og forskningsstasjon på Ims.

Ims-Lutsivassdraget er allerede belastet med avrenning fra landbruk, og flere av innsjøene, inkludert Kyllsvatnet, har en økologisk tilstand som står i fare for å utvikle seg til moderat tilstand selv med litt økt belastning (Molversmyr mfl. 2018). Dette er klart i strid med vannforskriftens krav, og på tvers av vannbruksplanen for denne vannregionen (Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016 – 2021). Snarere enn økt belastning er det behov for tiltak for å redusere belastningen på vassdraget.

Dagens forurensingssituasjon

Tungmetaller i vann og sedimentprøver

Multiconsult utarbeidet i 2017 en rapport på oppdrag fra Vælde Industrier AS for å avdekke dagens tilstand med tanke på forurensning fra anlegget (Multiconsult 2017). Prøvetakingen som er beskrevet i rapporten omfattet kjemiske analyser av: jordprøver, sedimentprøver, vannprøver fra bekker og kjemiske analyser av vannprøver fra vask av rene masser. Det ble tatt ut prøver fra sediment og vann på fem (seks) ulike punkt rundt Vælde Industri AS sitt anlegg høsten 2015 og vinteren 2015/2016 (**figur 1**).

Figur 1. Kart over prøvepunkter for uttak av vann- og sedimentprøver utført av Multiconsult (Multiconsult 2017).

Vannprøvene fra bekkene viste til dels høye verdier av tungmetaller og arsen på flere av målepunktene også verdier høyere enn det som er klassifisert som klassegrensene der en forventer økende grad av skade på organismer i vann og sedimenter (**tabell 1**).

Arsen: Det ble funnet verdier av arsen som lå i tilstandsklasse III i 11 av 14 oppsluttete prøver i prøvetaksperioden.

Bly: For bly ble det funnet verdier høyere eller lik tilstandsklasse III i alt 11 av 14 oppsluttete prøver. Tre av prøveverdiene lå i tilstandsklasse IV (Dårlig). Det ble funnet verdier høyere eller lik tilstandsklasse III på alle prøvepunktene for prøvene som ble tatt ut i oktober 2015.

Kobber: For kobber ble det funnet verdier i tilstandsklasse IV (Dårlig) for to av 14 prøver. I oktober 2015 på prøvetakingspunkt én, og i desember 2015 på prøvetakingspunkt to.

Krom: For krom ble det ved seks av 14 prøvetakingspunkter funnet verdier i tilstandsklasse V (Svært dårlig). De høye verdiene ble funnet ved prøvetakingspunkt én i oktober 2015, ved prøvetakingspunkt to og tre i desember 2015 og ved prøvetakingspunkt én, to og tre i januar 2016.

Sink: For sink ble det funnet verdier i tilstandsklasse IV (Dårlig) i åtte av fjorten prøver. Det ble også funnet en verdi som lå i tilstandsklasse V (Svært dårlig) i prøvetakingspunkt to i desember 2015.

Tabell 1. Klassifiseringssystem for vann og sediment (Miljødirektoratet 2020).

I Bakgrunn	II God	III Moderat	IV Dårlig	V Svært dårlig
Bakgrunnsnivå	Ingen toksiske effekter	Kroniske effekter ved langtids-eksponering	Akutt toksiske effekter ved kort-tidseksponering	Omfattende toksiske effekter

Både sink, kobber og krom påvirker gjellene hos fisk ved at utskillelsen av slim på gjellene øker og kan føre til at fisk utsatt for eksponering av disse metallene kveles (Alabaster & Lloyd 1982, Velma mfl. 2009). I tillegg til økt slimdannelse påvirker også disse metallene gjellene hos fisk mer direkte med gjelleskader og nedbryting av gjellevev. Krom påvirker i tillegg fisk på cellenivå, og har potensiale til å gjøre en rekke uheldige skadelige virkninger (Velma mfl. 2009). Bly påvirker nervesystemet hos og immunsystemet hos fisk negativt (Lee mfl. 2019). I tillegg til at hver og en av disse stoffene har potensiale til å påvirke fisk og andre organismer negativt, kan de ha gjensidige forsterkningseffekter (Yoo 2020). I genbanken for vill laksefisk og i NINAs forskningsanlegg holdes fisk i flere generasjoner, generasjonstiden er lang, og utslipp av toksiske substanser i eller over tilstandsklasse III vil på sikt ha potensiale til å være truende for driften på disse anleggene.

Høye verdier av disse stoffene slik det ble påvist i vannprøver i bekker rundt Velde industri AS anlegg høsten 2015 og vinteren 2016, viser at forurensningssituasjonen på dette tidspunktet ikke var tilfredsstillende. Det er ingen grunn til å tro at ved en utvidelse av anlegget med produksjon av proffjord, og mottak og vask av forurensende masser, at mengden tungmetaller i vannprøver fra avrenningsvann vil avta. Tvert imot er det en fare for at forurensingsgraden heller vil øke, både av tungmetaller og andre kjemiske forbindelser. Velde industrier har åpenbart også problemer med å holde seg under de utslippsgrensene som er satt med tanke på suspendert stoff (Statsforvalteren i Rogaland ref. 2020/60), og ved en utvidelse av virksomheten er det nærliggende å tro at utslippene vil øke.

NINA vil derfor uttrykke sterk bekymring ved å ta i bruk Kyllvatnet som vannkilde og resipient for virksomheten ved Velde Industri AS. Dette vil øke belastningen på vassdraget nedstrøms. En klar betingelse for endringer må være at dagens utslippskrav blir overholdt.

Trondheim/Ims 26.05.21

Ingebrigt Uglem
Forsknings sjef

Knut Aanestad Bergesen
Seksjonsleder

Referanser:

Alabaster, J.S & Lloyd, R.S. 1982. Water Quality Criteria for freshwater fish. Elsevier Science & Technology. 1982-06-01.

Miljødirektoratet. 2020. Veileder for M-608–2016. Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020

J.-W. Yoo, H. Cho, K.-W. Lee, E.-J. Won, Y.-M. Lee. 2020. Combined effects of heavy metals (Cd, As, and Pb): Comparative study using conceptual models and the antioxidant responses in the brackish water flea. *Comparative Biochemistry and Physiology Part C: Toxicology & Pharmacology*, 239.

Lee J,W., Choi H, Hwang U,K., Kang J,C., Kang Y,J., Kim K,I. & Kim J,H. Toxic effects of lead exposure on bioaccumulation, oxidative stress, neurotoxicity, and immune responses in fish: A review. *Environ. Toxicol. Pharmacol.* 2019;68:101–108.

Molversmyr, Å., Gabrielsen, S.-E., Postler, C., Hereid, S.W. & Våge, K.Ø. 2020. Overvåking av elver og innsjøer i Jæren vannområde 2019. NORCE Norwegian Reserch Centre AS, Rapport Miljø 3-2020.

Velma, V., Vutukuru, S.S, & Tchounwou. P.B. 2009. Ecotoxicology of Hexavalent Chromium in Freshwater Fish: A Critical Review. *Rev Environ Health* 24 (2). 129-145.

Statsforvalteren i Rogaland. 2020. Offentlig ettersyn - Velde industri AS Sandnes, søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet. Brev med referanse 2020/60.

SANDNES KOMMUNE
Miljø og renovasjon

Statsforvalteren i Rogaland - Miljøvernnavdelingen
Postboks 59 sentrum
4001 STAVANGER

Sandnes, 03.06.2021

Deres ref:
Saksbehandler: Hanne Grete Skien

Vår ref: 21/01422-10
Arkivkode: ---

Sandnes kommunes uttalelse til søknad fra Velde Industrier AS om samlet utslippstillatelse for virksomhetene på gnr 9 bnr 7 i Sandnes

Det vises til brev datert 25.01.2021 fra Statsforvalteren i Rogaland der det ble bedt om uttalelse fra Sandnes kommune, og det vises til at Statsforvalteren senere gav utsatt frist for uttalelse.

Vedlagt er saksutredning til Utvalg for Miljø og tekniske saker, hvor saksbehandlingen fremgår. Utvalg for Miljø og tekniske saker behandlet saken på møte 26.05.2021. Utvalget vedtok administrasjonens innstilling til vedtak, men tilføyde et punkt nr 5 i vedtaket.

Vedlagt er vedtaket fra Utvalg for Miljø og tekniske saker som er Sandnes kommunes uttalelse til saken. Det vises også til saksutredningen.

Kjersti Ohr
Leder Klima Vann og Miljø

Hanne Grete Skien
fagansvarlig teknisk
miljø

Dette dokumentet er elektronisk produsert og krever ikke signatur.

Vedlegg:

1 - endret plan 20.02.2020; 2 - endrede bestemmelser 20.02.2020; Gnr 9 bnr 7 - Offentlig ettersyn - Søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Noredalsveien 294; Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kyllsvatnet; Sandnes kommunes høringsuttalelse - Velde Industrier AS - søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllnes gnr 9 bnr 7 i Sandnes; Vedtak

Arkivsak-dok. 21/01422-6
Saksbehandler Hanne Grete Skien

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023	Utvalgssaker	26.05.2021

Sandnes kommunes høringsuttalelse - Velde Industrier AS - søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllles gnr 9 bnr 7 i Sandnes

Velde Industri AS har søkt til Statsforvalteren i Rogaland om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllles i Sandnes. Statsforvalteren har bedt Sandnes kommune om å gi uttalelse til søknaden. Saken legges her fram for Utvalg for miljø og tekniske saker, som blir bedt om å fatte vedtak om Sandnes kommunes uttalelse til saken. Statsforvalteren har gitt Sandnes kommune forlenget frist for å kunne behandle saken politisk.

Søknaden

Velde Industrier AS har søkt til statsforvalteren i Rogaland om en samlet utslippstillatelse for de eksisterende virksomhetene på Kyllles som nå har hver sine utslippstillatelser, eller som følger krav i forskrifter eller reguleringsbestemmelser.

Velde Industri AS driver i dag masseuttak og massetipp, samt industri relatert til masseuttaket (knuseverk, asfaltverk, vaske/sorteringsanlegg for rene og forurensede masser, administrasjonsbygg, betongblandeverk, lager, servicebygg, produksjonsfabrikker, verksted m.m.).

Det søkes i tillegg om tillatelse til jordproduksjon i samarbeid med bedriften Grønn Vekst AS, hvor kompost fra hage- og parkavfall fra Sele og sand fra Veldes drift skal blandes for å lage «proffjord». Det søkes om mellomlagring av inntil 1000 tonn ferdig kompostert hageavfall og et ferdiglager på 2000 tonn «proffjord». Sigevann fra kompostjord og proffjord vil føres via et sedimenteringsbasseng før utslipp til Kylllesvannet.

Velde søker også om å lede størstedelen av overvannet fra området til 20 meters dyp i Kylllesvannet for å redusere tilførslene til Grunningen. Det søkes om vannuttak fra Kylllesvannet i samme trasé.

Statsforvalteren har funnet det hensiktsmessig å samle og regulere all virksomhet på området i en samlet utslippstillatelse.

Resipientforholdene

Grunningen er en del av det vernede Ims-Lutsivassdraget, og er et lite vann som ligger vest for Veldes område. Vannet er i dag resipient for alt overvann/avrenning som kommer fra Veldes virksomheter på Kyllles. Dette har medført nedslamming av tilførselsbekken og en stadig voksende sedimentbanke i bekkens utløpsområde i Grunningen, selv om avrenningen fra Velde ledes via store sedimenteringsbasseng. Rapporter om undersøkelser av Grunningen er vedlagt søknaden. Grunningen og omkringliggende landareal (totalt 259 daa) ble fredet som naturreservat i 1996, med formål å bevare våtmarksområdet med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Forvaltning av fredningsforskriften ble tillagt Fylkesmannen i Rogaland. Området er spesielt viktig for fuglelivet.

Det står mer utfyllende om Grunningen og verneformålet i Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kylllesvatnet i brev av 02.02.2021 til NVE (vedlagt denne saken). Selv om overvannet fra Veldes industriområde og massefyllinger ledes via sedimenteringsanlegg, så er ikke dette tilstrekkelig til å fjerne nok partikler fra vannet slik at reguleringsbestemmelsenes krav på maks 50 mg suspendert stoff per liter kan overholdes. Overskridelsene er store.

I Ecofact rapport 677 datert 06.10.2019 «Helhetlig plan for miljøtiltak i nedslagsfeltet til Grunningen, Sandnes kommune» står blant annet:

«Den store tilførselen av partikler til innløpsbekken, Grunningen og utløpsbekken, har stor negativ påvirkning på biologien i denne delen av vassdraget, og er en av de viktigste årsakene til at de biologiske kvalitetselementene ligger i tilstandsklasse dårlig og meget dårlig. Utslippene har vært av et slikt omfang at de er i sterk konflikt med bestemmelsene i verneforskriften («det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forholdene innenfor reservatet, herunder f.eks. utføring av konsentrerte forurensningstilførsler»). «Generelt bør bestemmelsene i verneforskriften tillegges større vekt ved vurdering av søknader om ytterligere virksomhet/tiltak på industriområdet.»

Kylllesvannet er også en del av det vernede Ims-Lutsivassdraget. I 1996 ble et ca 284 daa stort areal i sørenden av vannet fredet som naturreservat, med formål å bevare våtmarksområdet med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. På samme måte som for Grunningen er spesielt fuglelivet viktig, og forvaltningen av forskriften er tillagt Statsforvalteren. Kylllesvannet er imidlertid et mye større vann enn Grunningen, både i utstrekning og volum. Derfor regnes det med at dette vil være bedre egnet som resipient enn Grunningen. Det foreligger imidlertid ikke ved denne søknaden noen undersøkelser eller vurderinger av om Kylllesvannet er egnet som resipient for størsteparten av overvannet fra Veldes område, slik som det er søkt om. Statsforvalteren opplyser at det ikke er foretatt noen resipientundersøkelser av Kylllesvannet. Eventuelle konsekvenser av vannuttak fra Kylllesvatnet er heller ikke vurdert.

Det står mer utfyllende om Kylllesvannet og verneformålet i Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kylllesvatnet i brev av 02.02.2021 til NVE som finnes vedlagt denne saken. Verken Statsforvalteren eller Sandnes kommune er kjent med om NVE har ferdigbehandlet søknaden fra Velde om tilførsel/vannuttak fra Kylllesvannet. NVE skulle vurdere om en slik søknad krever full konsesjonsbehandling etter Vannressursloven.

Kommuneplan og reguleringsplan for området

Kommuneplan for Sandnes 2019-2035 viser arealbruken for området som i samsvar med reguleringsplankartet, bortsett fra massedeponiområde Sv11 som ikke er regulert, og ikke omtalt i søknaden. I kommuneplanens generelle bestemmelser § 1.9 b) om overvann står blant annet følgende: Overvann skal ikke medføre negativ påvirkning på miljøtilstand i vannforekomster. Ved transformasjon skal det stilles krav om forbedrede overvannsløsninger, tiltak som bedrer flomkapasiteten i vassdraget og naturlig elvekant skal gjenopprettes.

I § 1.9 c) om vannmiljø står blant annet: Tiltak som kan endre/ redusere vassdrag og kantsoners verdi for biologisk mangfold og kvaliteter som naturområde er ikke tillatt.

Gjeldende reguleringsplan for området er 2014133 «Detaljregulering for masseuttak og massedeponi for Velde på gnr 9 bnr 7 m.fl. – Kyllles» (siste rev. 20.02.2020). Både reguleringsplankart og reguleringsbestemmelser finnes vedlagt denne saken. Reguleringsplankartet viser områdene M1 og M2 for steinbrudd og masseuttak, områdene I1 og I2 for Industri, område D1 for deponi og ØK1 for sedimentasjonsdam. Ellers inneholder reguleringsområdet LNF-områder og områder for grønnstruktur -vegetasjonsskjerm.

I reguleringsbestemmelsene § 3.5 Tiltak mot vannforurensning, står blant annet:

- Det skal etableres løsninger slik at M1 og M2 drenerer til Kyllesvatnet.
- Det tillates ikke økt forurensningstilførsel til Grunningen og Kyllesvatnet.
- Alt sigevann og overflatevann som fører med seg støv og løsmasser fra deponi og masseuttak skal fanges opp og føres via sedimenteringsanleggene.
- Avløp fra virksomheter innenfor planområdet skal tilknyttes offentlig avløp.
- NVE skal søkes om godkjenning for endring av vannvei, dvs planer for at deler av nedslagsfeltet skal overføres fra Grunningen med utslipp til Kyllesvatnet.

I § 3.6 Måleprogram stilles det blant annet krav til grenseverdi på 50 mg/liter suspendert stoff (partikkelinnhold i utslippet).

Reguleringsbestemmelsene viser til den sentrale Forurensningsforskriften kap. 30 (Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel) for driftstider på anleggene, og for krav til utslipp av støv og støy. Denne forskriften oppgir også en grenseverdi for innhold av suspendert stoff på 50 mg/liter i utslipp til resipient, og stiller krav om at utslippet ikke skal føre til nedslamming av resipient. Utslippet skal heller ikke påvirke vannkvaliteten i resipienten slik at tilstandsklassen endres.

I følge § 30-1 omfatter forskriften stasjonære og midlertidige/mobile knuseverk samt siktestasjoner som produserer pukk, grus, sand og singel.

I § 30-2 står: Når særlige forhold tilsier det, kan fylkesmannen kreve at også virksomheter som omfattes av dette kapittelet skal ha særskilt tillatelse fra forurensningsmyndigheten jf. Forurensningsloven § 11.

Kommunale vann og avløpsforhold for Velde Industri AS

Sanitæravløpsvannet fra bygning på området er tilknyttet offentlig spillvannsavløpsledning på nord-vestsiden av Noredalsveien. Avløpet pumpes dit, en avstand på over 300 meter.

Virksomheten er tilknyttet offentlig vannforsyning, og sist år er det registrert et avgiftspliktig vannforbruk på 38295 m³, mens de betaler avløpsgebyr for 30357 m³. Differansen skyldes vannforbruk i produksjonen som medfører redusert avløpsmengde. Det er registrert to vannmålere på vannforsyningen og to vannmålere på avløpet til kommunalt nett.

Sandnes kommune har ikke detaljerte opplysninger eller kart som viser vann- eller avløpsledninger internt på området til Velde, eller hvilket avløp som går via oljeutskillere. Antall, plassering og tømmerutiner for oljeutskillerne er heller ikke kjent. Derfor kan ikke kommunen svare på hvilket avløp som ledes via oljeutskillere og evt. til kommunal avløpsledning, og hvilket avløp som ledes til overvannsavløpet som i dag ledes videre til Grunningen.

Statsforvalteren bør kreve at Velde Industrier AS sender inn et ledningskart som viser både vann- og avløpsledninger for alle byggverk på området, oljeutskillere, sandfangskummer, overvannsledninger, sedimenteringsdammer m.m., for hele industriområdet på Kylls.

Sandnes kommune har ikke gitt tillatelse til tilknytning til kommunalt avløp for annet enn sanitærvløpsvann. Det er ikke ønskelig å tillate at prosessavløpsvann med stort partikkelinnhold og forurensninger skal bli ledet til kommunalt avløpsnett. Slikt avløpsvann bør ledes til eget renseanlegg på området. Eventuelt må Velde søke til Sandnes kommune om å inngå en påslippsavtale.

Uttalelser til søknaden

Kommuneoverlegen/miljørettet helsevern har uttalt at de ikke har mottatt noen klager over støv eller støy fra Veldes virksomhet de siste par årene, så de har ikke noen kommentarer utover at dette er regulert i reguleringsbestemmelsene.

Byplan har kommet med følgende kommentarer:

I søknaden på side 14 står omtalt 2 krav fra Direktoratet for Mineralforvaltning, og disse er feilaktig slått sammen. Riktig dato på tildelingsbrevet fra Direktoratet for Mineralforvaltning skal være 31.03.2020. Den sensitive arten som holder til ved Hagafjellet er hubro, ikke planteveps. Plantevepsen *Hemichroa* er funnet i krattskogen langs Noredalsveien, nær hovedinnkjørselen til bruddet.

Steinbruddet i Torsteinsfjellet er regulert i plan 2007118, vedtatt 22.10.2013. Planen fastsetter at steinbruddet skal avsluttes senest 2024. Gjeldende kommuneplan har følgende bestemmelse i § 7.5.1.2 (fase 2): «Eksisterende masseuttaksområde på Torsteinsfjell tillates ikke arealmessig utvidet. Utvidet driftsperiode tillates ikke. Området skal opphøre som masseuttaksområde i løpet av 2024, og tilbakeføres til byggegrunn for næringsareal - næringskategori 2.»

I høringsuttalelse (sakens dok-2) påstås det at bare ca. 1/3 av fjellet er tatt og at det gjenstår ca 10 år. Det er ukjent om det er søkt om utvidet ramme (kommuneplanrevisjon pågår nå).

Utslipet fra Torsteinsfjellet bør sees i sammenheng med denne saken da steinen derfra transporteres under Noredalsveien og til knusing på Veldes anlegg.

Angående vaskeanlegget (side 20-23): Svært flytende overskuddsmasser fra vaskeanlegget ledes til slamlagunen, og fra mai 2020 blir utløpet fra slamlagunen pumpet tilbake til «synken» i bruddet. Ifølge KU for reguleringsplanen skulle vaskevannet resirkuleres:

«Organisk materiale og fine partikler (leirpartikler) skilles ut i et flokkuleringsanlegg. Fnokkene, sedimenter, føres videre til avvanning i en filterpresse. På denne måten gjenvinnes ca 70% av returmassene, og det er kun filtermasser som legges i deponi». Det ble oppgitt stor gjenbruksandel av vaskevannet.

Utslipp til Kyllesvannet (s 24): Hovedfokus bør være å redusere utslippene, ikke bare flytte dem (fra Grunningen til Kyllesvatnet). Rekkefølgebestemmelsene i reguleringsplanen sier ikke noe om hvilken løsning som skal velges, men om hva som må gjøres for å begrense forurensingen: «Før det gis tillatelse til deponering av forurensede masser innen D2, må det gjennomføres resipientundersøkelser i bekken ned mot Grunningen, i Grunningen, Kyllesvannet/Lutsivannet og Dybingen. Basert på resultatet av undersøkelsen må det vurderes forurensningsbegrensende tiltak. Planer for overvannshåndtering /utslipp skal være godkjent av Fylkesmannen før tiltak kan iverksettes».

Deponikapasitet (side 53):

En kan ikke se at deponi i uttaksområdene nevnes i søknaden. I 2019 er det oppgitt at 40.000 m³ masser ble deponert. Veldes vaskeanlegg har kapasitet på 1 million m³/år- Ved full drift på rene masser og 75% gjenvinning ville det gi 250.000 m³/år til deponi, dvs en varighet på 2-3 år.

KU for reguleringsplanen viste helt andre deponimengder (rene masser).

Kombinasjonene uttak (steinbrudd), stort deponivolum og vasking/sortering har vært et hovedargument for å tillate forlenget driftsperiode i gjeldende reguleringsplan: «Driftsperioden skal være til og med år 2032 for massedeponi, D1».

Proffjord: En slik produksjon vil ikke i prinsippet være i strid med reguleringsplanen. Det virker imidlertid ikke uten videre fornuftig å åpne for en virksomhet som vil åpne for avrenning av organisk materiale, når man allerede i utgangspunktet har problemer med å overholde utslippsgrensene. Det er grunn til å minne om at utslippsgrensen for suspendert stoff vil være den samme for Kyllesvannet som den er for Grunningen. Det bør vurderes om ikke slik jordproduksjon bør foregå under tak.

Områdeutvalg nord: Hana Riska og Sviland behandlet høringen på møte 29.04.2021 (sak 12/21) og fattet følgende enstemmige vedtak:

«Områdeutvalg nord er positive til at Velde Industrier A/S søker om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet. Områdeutvalg nord er positive til at størstedelen av utslippet flyttes fra Grunningen til Kyllesvatnet. Områdeutvalg nord ønsker minst mulig avrenning til Kyllesvatnet og Grunningen da disse tilhører det vernede Ims-Lutsivassdraget. Områdeutvalg nord er skeptiske til avrenningen fra Velde Industrier A/S. Områdeutvalget ønsker i utgangspunktet ingen avrenning til disse vernede vassdragene verken fra Velde Industrier A/S eller andre. Sedimenteringsbassenget må være av en slik størrelse at det kan ivareta sikkerheten til disse vernede vassdragene. Det må tas prøver av vannet i Grunningen og Kyllesvatnet for å kunne dokumentere kvaliteten i vannene. Det må også tas prøver av sedimentene på utslippsområdet. Det er også viktig å kontrollere sedimenteringsbassenget om kvaliteten der er god nok.»

Statsforvalterens nye opplysninger til saken april 2021

Saksbehandler hos Statsforvalteren i Rogaland har kontaktet Sandnes kommune per telefon i slutten av april og orientert om at grunneiere har nektet å la Velde legge rør på deres eiendom for å transportere vann til/fra Kyllsvannet. Da Velde søkte om slik løsning, så ble det regnet med at Velde hadde innhentet nødvendige tillatelser. Men uansett om det ikke blir aktuelt å lede avrenning til Kyllsvannet i stedet for til Grunningen, så vil Statsforvalteren fortsette arbeidet med å lage en samlet utslippstillatelse for alle virksomhetene innen Velde Industrier AS sitt område.

Statsforvalteren ønsker Sandnes kommunes uttalelse til utslippssøknaden.

Vurdering av søknaden

Det er positivt at statsforvalteren har kommet fram til at de vil vurdere alle virksomhetene hos Velde Industrier AS for å gi en felles utslippstillatelse. Kommunen er opptatt av at forurensningstilførslene til Grunningen må reduseres. Partikkelinnholdet i avrenningen er så finkornet at det vanskelig lar seg sedimentere, selv om Velde har bygget større sedimenteringsdammer. Utslippskravene overholdes ikke. Vi ser det ikke som en god løsning å lede dette avrenningsvannet/overvannet med høyt partikkelinnhold til «synken», for der å bli «uttynnet» slik at grenseverdien på 50 mg/liter SS på denne måten kan oppnås. Det bør sørges for rensing slik at det totale partikkelutslippet reduseres, uansett om utslippet skal fortsette til Grunningen eller om det blir en løsning slik at deler av utslippet kan ledes til Kyllsvannet. Det er ikke vannmengdene, men innholdet av partikler og eventuelt annen forurensning som er problematiske.

Det bør foretas resipientundersøkelser og vurderinger også av Kyllsvannet dersom løsningen med utslipp dit allikevel kan bli aktuell.

Vi mener at så lenge Velde ikke kommer med en tilfredsstillende løsning for rensing av overvannet/avrenningen fra området, så bør det ikke tillates noen utvidelser av virksomhetene på området.

Kommunen vil ikke tillate som en løsning at partikkelholdig/forurenset overvann/prosessvann skal ledes til kommunalt ledningsnett.

Omsøkt produksjon av proffjord bør utsettes inntil Velde har fått kontroll og klarer å overholde kravene til utslipp av overvann fra eksisterende virksomheter på området. Kompostert hageavfall som skal hentes fra Sele vil ha mye organisk innhold, og kan medføre forurensende utslipp til resipient. Vi vil minne om det store utslippet til vassdrag fra komposteringsanlegget på Hogstad. I tillegg kan det være fare for at slikt hageavfall kan inneholde og spre fremmede arter; noe vi ikke ønsker at skal tilføres de vernede vassdragene/våtmarksområdene. Dersom det blir aktuelt med lagring av hagekompost, blanding med sand for å lage proffjord, og deretter lagre dette på stedet, så bør hele denne industrivirksomheten skje innendørs under tak for å unngå forurensende avrenning.

Kravene til utslipp av støv, støy og driftstid bør minst fastsettes som i Forurensingsforskriften kap. 30 og i gjeldende reguleringsbestemmelser.

Forslag til vedtak:

1. Sandnes kommune er positive til at statsforvalteren vil samle eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS i en samlet utslippstillatelse. Statsforvalteren bes om å stille strenge krav til rensing av overvann/avrenning før dette ledes til resipient.
2. Utslipper til Grunningen bør reduseres betraktelig. Grenseverdi for utslipp av suspendert stoff/l bør være 50 mg/l eller mindre.
3. For eventuelt utslipp til Kyllsvannet bør det stilles samme grenseverdi på 50 mg/suspendert stoff/liter eller mindre. Det bør stilles krav til resipientundersøkelser.
4. Det bør kreves måleprogram for hele utslippstillatelsens virkeområder (for utslipp til vann, støy, støv m.m.).

Kommunedirektøren i Sandnes, 04.05.2021

Leif Arthun Ims
Direktør Byutvikling og teknisk

Kjersti Ohr
Virksomhetsleder

Vedlegg:

Gnr 9 bnr 7 - Offentlig ettersyn - Søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Noredalsveien 294
Rapport til søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Velde Industri AS
3_grøft kyllsvannet
01_Helhetlig vurdering_15.06.2020
7 217344-RIGm-NOT-003
13 Prosedyre støvdemping
14 Prosedyre tømning sandfangskummer
2 Vurdering Proffjord_10207293-RIGm-NOT-003
4 NEPD-1918-844_EPD_Pukk--tilslag-og-miljomasse-fra-Velde-Pukk-AS
5 10209138-001 notat bunnkartlegging
9 2018_028 IRIS Jæren rapport (003)
11 Sedimentundersøkelse i Grunningen
10 Energisparingstiltak Velde 120819
12 Miljøoppfølgingsplan-vaskeanlegg for rene og forurensede masser
6 217344-RIGm-RAP-002
8 AKU-10940400-0-R01-Oppdatering av støykart
Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kyllsvannet
1 - endret plan 20.02.2020
2 - endrede bestemmelser 20.02.2020

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

SANDNES KOMMUNE
Miljø og renovasjon

Sandnes, 02.02.2021

Deres ref:
Saksbehandler: Hanne Grete Skien

Vår ref: 20/42592-3
Arkivkode: ---

Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kylllesvatnet

Det vises til høringsbrev fra NVE der det bes om uttalelse fra Sandnes kommune.

NVE har 18.11.2020 mottatt melding fra Velde Pukk AS om forhåndsvurdering av konsesjonsplikt for uttak av vann fra, og tilførsel av overvann til Kylllesvatnet.

Det er oppgitt et vannuttak på maks 20 l/s fra Kylllesvatnet til bruk i pukkverket, periodevis utslipp av maks 50 l/s overvann via sedimenteringbasseng og til Kylllesvatnet. Utslipet er planlagt på ca 25 meters dyp ca 150 meter ut i Kylllesvatnet. Verneområdet «Kylllesvatnet naturreservat» ligger ca 480 meter sør for utslippområdet.

Sandnes kommune kjenner til disse planene som har kommet fram i løpet av de siste årene.

Avrenningen fra det store tiltaksområdet til Velde har blitt ledet gjennom to sedimenteringsanlegg som har bestått av flere sedimenteringsbasseng, og deretter er overvannet ledet vestover til Grunningen. Dette har ført til gradvis nedslamming av tilførselsbekk og Grunningen.

Sedimenteringsbassengene har ikke vært tilstrekkelig til å oppnå rensekravene for utslipp til Grunningen, så derfor har det blitt vurdert andre løsninger for håndtering av overvannet. Overføring av overvann til Kylllesvatnet er derfor tatt inn i reguleringsbestemmelsene for Veldes område.

Grunningen naturreservat

Grunningen ligger helt i vestre del av det vernede Ims-Lutsivassdraget, og er en forholdsvis liten innsjø som er ca 1-2 meter dyp med et mindre «dyphull» ned mot ca 4,5 meters dyp. Grunningen er et vernet område, og våtmarksområdet ble fredet ved kgl. Res av 20. desember 1996. «Forskrift om fredning av Grunningen som naturreservat, Sandnes kommune, Rogaland» ikrafttredelse 20.12.1996. Reservatet dekker et areal på ca 258,9 daa, hvorav ca 166 daa er landareal. Formålet med fredningen er å bevare et våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Området er et viktig hekkeområde for ulike våtmarksfugler, og en god hvile- og rasteplass under vår- og høsttrekket.

I forskriften kap IV pkt 3 står blant annet: Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forholdene, herunder «..drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler...».

I følge kap IX er forvaltningen av fredningsforskriften tillagt Fylkesmannen i Rogaland.

Kyllesvatnet naturreservat

Kyllesvatnet ligger øst for Veldes område, og er en større innsjø i det vernede Ims-Lutsivassdraget. I den sørlige enden ligger Kyllesvatnet naturreservat som ble vernet ved kgl. Res av 20.12.1996. Naturreservatet har et samlet areal på ca 284 daa hvorav ca 200 daa landareal. Naturreservatet er viktig hekke- trekk- og overvintringsområde for våtmarksfugl, hvor formålet med fredningen er å bevare våtmarksområdet med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er en viktig fukteng.

Det vises ellers til høringsuttalelsen til NVE fra Statsforvalteren i Rogaland datert 21.01.2021 hvor det blir nærmere redegjort for naturforholdene i både Grunningen og Kyllesvatnet.

Reguleringsplan og kommuneplan for området

For Velde Pukk AS sitt næringsområde gjelder reguleringsplan 2014133 (vedlagt).

I reguleringsbestemmelsene § 3.5 Tiltak mot vannforurensing, står:

Det skal etableres løsninger slik at felt M1 og M2 drenerer til Kyllesvatnet. Det skal etableres sedimenteringsanlegg innenfor ett eller flere av feltene M1, M2. Felt I1 og D1 drenerer til Grunningen og sedimenteringsanlegg innenfor ØK1. Det tillates ikke økt forurensningstilførsel til Grunningen og Kyllesvatnet. Felt I2 tillates å drenere til Grunningen og Kyllesvatnet. Det tillates etablert sedimenteringsanlegg innenfor felt I2.

Alt sigevann og overflatevann som fører med seg støv og løsmasser fra deponi og masseuttak skal fanges opp og føres via sedimenteringsanleggene. Dreneringsystem og sedimenteringsanlegg må planlegges og utføres av kvalifisert firma, og planene skal godkjennes av kommunen før anleggene bygges.

I reguleringsbestemmelsene § 3.6 stilles krav om måleprogram, og grenseverdi for innhold av suspendert stoff settes til 50 mg/liter for avløpet mot Grunningen.

I Kommuneplanens bestemmelser 1.9 Flomkapasitet for vassdrag og vannforvaltning (§ 11-9, pkt 3, 6 og 8), c) Vannmiljø står:

Tiltak skal ikke medføre utslipp til sjø, innsjø eller vassdrag som kan ha negativ påvirkning på vannmiljøet. Graving, mudring, utfylling, terrenginngrep, endring i vannstand og andre tiltak som kan endre/reducere vassdrag og kantsoners verdi for biologisk mangfold og kvaliteter som naturområder er ikke tillatt.

Området sør i Kyllesvatnet er i Sandnes kommunes kommuneplan avsatt til: «Båndlegges etter lov om naturvern».

Sandnes kommunes saksbehandling hittil angående denne saken

Sandnes kommune har de siste årene vært i dialog med fylkesmannen og Velde angående utslippene fra Velde. Sandnes kommune har godkjent de eksisterende sedimenteringsanleggene for avrenningen, og stilt krav om maks utslipp av suspendert stoff på 50 mg/liter, noe som er hjemlet både i reguleringsbestemmelsene for området og i Forurensingsforskriften kap 30 «Forurensninger fra produksjon av puk, grus, sand og singel».

Velde har hatt utfordringer med å overholde utslippskravene, og bekken mot Grunningen og Grunningen er blitt tilført for mye partikler/sedimenter.

På grunn av ulike utfordringer med Grunningen har Sandnes kommune fått utarbeidet «Helhetlig plan for miljøtiltak i nedslagsfeltet til Grunningen, Sandnes kommune (Ecofact rapport 677) datert 06.10.2019. Der er avrenning fra Veldes område oppgitt som en av de store utslippskildene, hvor det bør iverksettes tiltak.

Statsforvalteren i Rogaland (fylkesmannen) har besluttet å kreve en samlet utslippsøknad fra Velde Pukk AS for deretter å lage en samlet utslippstillatelse for alle de ulike virksomhetene (masseuttak, massedeponi, massesortering- og -vaskeanlegg, asfalt- og betongverk), som foregår på Veldes område.

Sandnes kommunes byggesaksavdeling har 07.01.2021 avholdt forhåndskonferanse med representanter for Velde angående søknad om vannledning fra/til Kylllesvatnet. Det fremgår av referatet at det må søkes om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene fordi det planlegges at overvann fra større områder skal ledes mot Kylllesvatnet enn forutsatt i reguleringsbestemmelsene. Men kommunen er innstilt på å kunne gi slik dispensasjon dersom forurensningsmyndigheten (Statsforvalteren i Rogaland) er positiv til en slik søknad.

Sandnes kommune har 25.01.2021 mottatt høringsbrev fra Statsforvalteren i Rogaland der det bes om uttalelse til søknad fra Velde Pukk AS, «Søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet – gnr 9 bnr 7 – Noredalsveien.»

Sandnes kommunes kommentarer til søknaden om å lede vann til/fra Kylllesvatnet

Vi ser det som svært positivt at den forurensende avrenningen til Grunningen blir redusert. Å lede deler av overvannet mot Kylllesvatnet vil sannsynligvis forbedre situasjonen i Grunningen. Kylllesvatnet er et mye større vann som har betydelig større volum og gjennomstrømming enn Grunningen. Allikevel må det sikres at avrenning til Kylllesvatnet ikke vil medføre negative konsekvenser for naturreservatet i sør eller i selve Kylllesvatnet.

Det vises til Statsforvalteren i Rogalands uttalelse og krav.

Det er behov for bedre kunnskap om hvordan utslipp til og uttak av vann fra Kylllesvatnet kan komme til å påvirke vannmiljøet der, vannstanden og naturreservatet i sør.

Det er svært viktig at utslippet til Kylllesvatnet ikke skal inneholde forurensningstilførsler. Vi viser til Forurensningsforskriftens kap 30 «Forurensninger fra produksjon av pukkk, grus, sand og singel» hvor det oppgis maks innhold av 50 mg suspendert stoff /liter i utslipp fra knuseverk. Vi forutsetter strenge utslippskrav til Kylllesvatnet, men regner med at statsforvalteren fastsetter de eksakte utslippskravene i den nye utslippstillatelsen som nå er til behandling.

Velde driver masseuttak, og på området var det for mange år siden et fjell «Husafjellet» som nå er tatt ned. I dag er der en stor grop hvor det er etablert forskjellige virksomheter. Vi antar at den tidligere naturlige avrenningen var slik at store deler av Velde-området (nedbørsfeltet på østsiden av Husafjellet) da rant mot Kylllesvatnet. At all avrenningen i dag ledes mot Grunningen er noe som gradvis er laget til ettersom masseuttaket har blitt utvidet. Derfor kan vi ikke se at omsøkte løsning er å «snu» vannveien for området, men mer å tilbakeføre det til slik det naturlig var. Både Grunningen og Kylllesvatnet tilhører samme vassdrag, Ims- Lutsivassdraget, som renner videre østover mot utløp til Høgsfjorden.

Å lede overvannet fra store deler av Veldes område til Kylllesvatnet er også i overensstemmelse med gjeldende reguleringsbestemmelser (reguleringsplan 2014133).

Omsøkte løsning som går ut på å lede vann til/fra Kylllesvatnet bør derfor kunne aksepteres.

Kjersti Ohr
Virksomhetsleder Klima, vann og miljø

Hanne Grete Skien
fagansvarlig teknisk
miljø

Dette dokumentet er elektronisk produsert og krever ikke signatur.

Vedlegg:

1 - endret plan 20.02.2020;2 - endrede bestemmelser 20.02.2020

Arkivsak-dok. 21/01422
Arkivkode
Saksbehandler Hanne Grete Skien

Behandlet av	Sakstype	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023	Utvalgssaker	26.05.2021	20/21

SAKSPROTOKOLL

Sandnes kommunes høringsuttalelse - Velde Industrier AS - søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllles gnr 9 bnr 7 i Sandnes

---

Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023 har behandlet saken i møte 26.05.2021 sak 20/21

Møtebehandling

Arne Oftedal (Ap) var inhabil i saken, og trakk seg fra bordet og Terje Lunde (Ap) var kalt inn til saken.

Leder Inger-Lise Erga (Frp) fremmet følgende til saken nytt punkt 5:
Utvalg for miljø og tekniske saker er positive til at Velde Industrier A/S søker om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet. Der anbefales minst mulig avrenning til Kyllesvatnet og Grunningen da disse tilhører det vernede Ims-Lutsivassdraget. Utvalget er skeptiske til avrenningen fra Velde Industrier A/S. Sedimenteringsbassenget må være av en slik størrelse at det kan ivareta sikkerheten til disse vernede vassdragene. Det må tas prøver av vannet i Grunningen og Kyllesvatnet for å kunne dokumentere kvaliteten i vannene. Det må også tas prøver av sedimentene på utslippsområdet. Det er også viktig å kontrollere sedimenteringsbassenget om kvaliteten der er god nok.
Det må ses på mulighet for å etablere egnet renseanlegg

Votering

Rådmannens innstilling datert 04.05.2121 ble enstemmig vedtatt.

Ergas (Frp) forslag fikk 5 stemmer 2 Ap, Frp og FNB mot 4 stemmer (Ap, Krf, SV og MDG)

Vedtak

1. Sandnes kommune er positive til at statsforvalteren vil samle eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS i en samlet utslippstillatelse. Statsforvalteren bes om å stille strenge krav til rensing av overvann/avrenning før dette ledes til resipient.
2. Utslippet til Grunningen bør reduseres betraktelig. Grenseverdi for utslipp av suspendert stoff/l bør være 50 mg/l eller mindre.

3. For eventuelt utslipp til Kyllesvannet bør det stilles samme grenseverdi på 50 mg/suspendert stoff/liter eller mindre. Det bør stilles krav til resipientundersøkelser.
4. Det bør kreves måleprogram for hele utslippstillatelsens virkeområder (for utslipp til vann, støy, støv m.m.).
5. Utvalg for miljø og tekniske saker er positive til at Velde Industrier A/S søker om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet. Der anbefales minst mulig avrenning til Kyllesvatnet og Grunningen da disse tilhører det vernede Ims-Lutsivassdraget. Utvalget er skeptiske til avrenningen fra Velde Industrier A/S. Sedimenteringsbassenget må være av en slik størrelse at det kan ivareta sikkerheten til disse vernede vassdragene. Det må tas prøver av vannet i Grunningen og Kyllesvatnet for å kunne dokumentere kvaliteten i vannene. Det må også tas prøver av sedimentene på utslippsområdet. Det er også viktig å kontrollere sedimenteringsbassenget om kvaliteten der er god nok. Det må ses på mulighet for å etablere egnet renseanlegg

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

STATSFORVALTAREN I ROGALAND

Postboks 59 Sentrum

4001 STAVANGER

Deres referanse:

2020/60 Dato: **05.08.2021**Saksnr.: **2021/10157**Dok.nr.: **8**

Saksbehandler:

Marianne Enoksen

**Sandnes kommune - gnr 9 bnr 7 - Velde industri AS Sandnes -
utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - supplerende
høring - uttale vedrørende kulturminneforhold**

Vi viser til ovennevnte sak, mottatt her 19.07.21.

Fylkesrådmannen er sektormyndighet innenfor kulturminnevern og har vurdert tiltaket med tanke på automatisk freda kulturminner. Forholdet til automatisk freda kulturminner innenfor reguleringsplan id 2014133 ble avklart før planen ble vedtatt i 2017. Vi har på den bakgrunn ingen merknader til tiltaket som er forelagt.

Selv om vi ikke kjenner til automatisk freda kulturminner i det omsøkte området må eventuelle funn ved gjennomføringen av tiltaket straks varsles til Rogaland fylkeskommune, og alt arbeid stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert/nærmere dokumentert funnet, jfr. lov om kulturminner § 8, 2. ledd.

Hilsen
Kate Irene Jellestad Syvertsen
seksjonssjef

Marianne Enoksen
fagleder

Kopi til:

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.

SANDNES KOMMUNE
Miljø og renovasjon

Statsforvalteren i Rogaland - Miljøvernavdelingen
Postboks 59 sentrum
4001 STAVANGER

Sandnes, 27.09.2021

Deres ref:
Saksbehandler: Hanne Grete Skien

Vår ref: 21/01422-15
Arkivkode: ---

Sandnes kommunes supplerende uttalelse til søknad fra Velde Industri AS om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllis i Sandnes

Det vises til brev datert 19.07.2021 fra Statsforvalteren i Rogaland der det bes om supplerende uttalelse til søknaden fra Velde Industri AS om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på deres område på Kyllis i Sandnes.

Vi viser til vårt brev av 03.06.2021 som ble sendt til Statsforvalteren, og hvor saksutredning og vedtak fattet 26.05.2021 av Utvalg for miljø og tekniske saker var vedlagt.

Den supplerende høringsuttalelsen ble behandlet 08.09.2021 i Utvalg for miljø og tekniske saker. Vedlagt er saksfremlegget og vedtaket som ble fattet av Utvalg for miljø og tekniske saker. Vedtaket er Sandnes kommunes uttalelse til søknaden fra Velde om en samlet utslippstillatelse.

Kjersti Ohr
Leder Klima Vann og Miljø

Hanne Grete Skien
fagansvarlig teknisk
miljø

Dette dokumentet er elektronisk produsert og krever ikke signatur.

Vedlegg:

Supplerende høringsuttalelse til søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS Sandnes ;Vedtaket

Arkivsak-dok. 21/01422-13
Saksbehandler Hanne Grete Skien

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023	Utvalgssaker	08.09.2021

Supplerende høringsuttalelse til søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS Sandnes

Statsforvalteren i Rogaland har i brev datert 19.07.2021 sendt på supplerende høring søknaden fra Velde Industrier AS om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Veldes område på Kyllles i Sandnes. Se vedlegg (21/01422-11).

Bakgrunn -tidligere saksbehandling

Sandnes kommune har tidligere behandlet søknad om samlet utslippstillatelse for Velde, og kommunens høringsuttalelse ble vedtatt av Utvalg for miljø og tekniske saker på møte 26.05.2021. Saksutredningen og vedtaket ble oversendt til Statsforvalteren 03.06.2021. Se vedlegg (21/01422-10).

Det var da forutsatt at store deler av overvannet fra Veldes industriområde og masseuttak skulle ledes til Kylllesvannet i stedet for til Grunningen som nå. Dette var i overensstemmelse med reguleringsbestemmelsene for Plan 2014133 § 3.5 (tiltak mot vannforurensning) hvor det står at det skal etableres løsninger slik at felt M1 og M2 drenerer til Kylllesvatnet. Også andre deler av reguleringsområdet kunne ledes til Kylllesvatnet. Det står videre at det ikke tillates økt forurensningstilførsel til Grunningen og Kylllesvatnet, og at dersom planlagt rensiltak ikke er tilfredsstillende kan det påregnes ytterligere krav til rensing. I reguleringsbestemmelsenes § 3.6 er det satt grenseverdi for innhold av suspendert stoff på 50 mg/liter, og avløpet skal ikke medføre nedslamming av tilførselsbekk/Grunningen.

Det har vært et problem i mange år at de etablerte sedimenteringsdammene ikke har klart å sedimentere/rense avrenningen fra Veldes område til et akseptabelt nivå, og dette har medført at kravene til grenseverdier i reguleringsbestemmelsene har blitt betydelig overskredet.

Velde Industrier AS driver mange ulike virksomheter på området, masseuttak, massesortering/vaskeanlegg, massedeponi, betongfabrikk, asfaltfabrikk. I tillegg ble det søkt om ny virksomhet for å lage proffjord ved å ta imot hage og parkavfall og blande dette med fine steinpartikler som oppstår i Veldes

virksomhet. Det ble opplyst at det skulle mellomlagres inntil 1000 tonn ferdig kompostert hageavfall og et ferdiglager på 2000 tonn proffjord.

Statsforvalteren orienterte Sandnes kommune om at Velde hadde opplyst dem om at bortledning av overvannet til Kyllesvannet ikke lot seg gjøre. Dette var sent i kommunens saksbehandling, men det ble tilføyd inn i saken som skulle behandles av Utvalg for miljø og tekniske saker. Områdeutvalget hadde ikke fått denne opplysningen.

Utvalg for miljø og tekniske saker fattet 26.05.2021(sak 20/21) følgende vedtak:

1. Sandnes kommune er positive til at statsforvalteren vil samle eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS i en samlet utslippstillatelse. Statsforvalteren bes om å stille strenge krav til rensing av overvann/avrenning før dette ledes til resipient.
2. Utslipppet til Grunningen bør reduseres betraktelig. Grenseverdi for utslipp av suspendert stoff/l bør være 50 mg/l eller mindre.
3. For eventuelt utslipp til Kyllesvannet bør det stilles samme grenseverdi på 50 mg suspendert stoff/liter eller mindre. Det bør stilles krav til resipientundersøkelser.
4. Det bør kreves måleprogram for hele utslippstillatelsens virkeområder (for utslipp til vann, støy, støv m.m.)
5. Utvalg for miljø og tekniske saker er positive til at Velde Industrier AS søker om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet. Der anbefales minst mulig avrenning til Kyllesvatnet og Grunningen da disse tilhører det vernede Ims-Lutsivassdraget. Utvalget er skeptiske til avrenningen fra Velde Industrier A/S. Sedimenteringsbassenget må være av en slik størrelse at det kan ivareta sikkerheten til disse vernede vassdragene. Det må tas prøver av vannet i Grunningen og Kyllesvatnet for å kunne dokumentere kvaliteten i vannene. Det må også tas prøver av sedimentene på utslippsområdet. Det er også viktig å kontrollere sedimenteringsbassenget om kvaliteten der er god nok. Det må ses på mulighet for å etablere egnet renseanlegg.

Supplerende søknad

Nå har Velde søkt til Statsforvalteren om tillatelse til å beholde Grunningen som eneste resipient for all avrenning fra området.

Velde har også søkt om etablering av komposteringsanlegg, og søker om årlig mottak av opptil 10.000 tonn park- og hageavfall. Komposteringsanlegget planlegges på området regulert til industri, vest for innkjørselen til Velde Pukk. Se søknaden sammen med vedlagte høringsbrev fra Statsforvalteren.

Velde har oppgitt at det skal foretas resipientovervåking og utslippskontroll. Multiconsult har utarbeidet noen planer for dette. Det er også vedlagt et oversiktskart «oversikt over vannledninger Velde» som viser overvannsavrenningen for området.

Sandnes kommunes kommentarer til supplerende søknad

Det er ikke blitt opplyst noen begrunnelse fra Velde for hvorfor avrenningen/overvannet ikke skal ledes til Kyllsvannet. Velde hadde søkt til NVE om å lede vann til/fra Kyllsvannet, men det er ikke oppgitt om det nå foreligger noe vedtak derfra. Dersom det er slik at Velde ikke har fått tillatelse fra grunneierne til å lede vannet til Kyllsvannet så burde det blitt opplyst. Evt økonomiske eller tekniske begrunnelser foreligger heller ikke.

Vi viser til opplysninger gitt i saken som ble lagt fram for Utvalg for miljø og tekniske saker 26.05.2021. Der har Grunningens status som naturvernområde og problemene forårsaket av forurensningstilførslene fra Veldes område blitt grundig belyst.

Vi mener at det ikke er riktig å tillate en utvidet potensielt forurensende virksomhet som komposteringsanlegg på Veldes område nå. Først bør Velde få kontroll på den avrenningen som nå skjer og sørge for renseløsninger slik at grenseverdiene for utslipp som er fastsatt i reguleringsbestemmelsene blir overholdt.

Dersom det ikke skal ledes noe overvann til Kyllsvannet, så er dette i strid med reguleringsbestemmelsene.

Noe av bakgrunnen for at Statsforvalteren i samråd med Sandnes kommune besluttet å kreve at Velde skulle søke om en samlet utslippstillatelse var av hensyn til resipienten Grunningen.

Det bør arbeides videre for å redusere utslippene til Grunningen betraktelig.

Det vises til saksutredningen og vedtaket som ble fattet 26.05.2021 av Utvalg for miljø og tekniske saker.

Forslag til vedtak:

1. Utvalg for miljø og tekniske saker viser til vedtak som ble fattet på møte 26.05.2021 og som er blitt sendt Statsforvalteren. Vedtaket gjelder fortsatt som Sandnes kommunes uttalelse til saken.
2. Statsforvalteren bør kreve bedre renseløsning for overvannsavrenningen fra Veldes område dersom Grunningen skal fortsette å være eneste resipient.
3. Det bør ikke tillates økt virksomhet eller ny virksomhet som kan medføre økte avløpsmengder og/eller økte forurensningstilførsler til Grunningen før det er blitt etablert renseløsninger som over tid viser seg å fungere akseptabelt.
4. Det vil ikke bli tillatt å lede annet avløpsvann enn sanitærvløpsvann til kommunalt spillvannsavløp.

Kommunedirektøren i Sandnes, 17.08.2021

Leif Aarthun Ims
Direktør byutvikling og teknisk

Kjersti Ohr
Virksomhetsleder

Vedlegg:

Supplerende høring - Velde industri AS Sandnes, søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet
Vurdering av behovet for opprydning og mudring i Grunningen
Overvåking av vannmiljø i resipienten
Supplerende Søknad
Oversikt over vannledninger Velde
Sandnes kommunes uttalelse til søknad fra Velde Industrier AS om samlet utslippstillatelse for virksomhetene på gnr 9 bnr 7 i Sandnes
Vedtak
Sandnes kommunes høringsuttalelse - Velde Industrier AS - søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet på Kyllles gnr 9 bnr 7 i Sandnes

Gnr 9 bnr 7 - Offentlig ettersyn - Søknad om samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Noredalsveien 294
Sandnes kommunes uttalelse til melding om uttak og tilførsel av vann fra/til Kylllesvatnet
1 - endret plan 20.02.2020
2 - endrede bestemmelser 20.02.2020

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

Arkivsak-dok. 21/01422
Arkivkode
Saksbehandler Hanne Grete Skien

Behandlet av	Sakstype	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023	Utvalgssaker	08.09.2021	27/21

SAKSPROTOKOLL

Supplerende høringsuttalelse til søknad om en samlet utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet hos Velde Industrier AS Sandnes

---

Utvalg for miljø og tekniske saker 2019-2023 har behandlet saken i møte 08.09.2021 sak 27/21

Møtebehandling

Arne Oftedal (Ap) var inhabil i saken, og trakk seg fra bordet og Terje Lunde (Ap) var kalt inn til saken.

Jan Refsnes (Sv) fremmet følgende forslag til endring av et ord i punkt 3: Det brukes for mye av ordet bør i saken: Ordet bør blir skiftet ut med skal

Votering

Kommunedirektørens forslag datert 17.08.2021 ble enstemmig vedtatt.

Refsnes forslag fikk en stemme og falt.

Vedtak

1. Utvalg for miljø og tekniske saker viser til vedtak som ble fattet på møte 26.05.2021 og som er blitt sendt Statsforvalteren. Vedtaket gjelder fortsatt som Sandnes kommunes uttalelse til saken.
2. Statsforvalteren bør kreve bedre renseløsning for overvannsavrenningen fra Veldes område dersom Grunningen skal fortsette å være eneste resipient.
3. Det bør ikke tillates økt virksomhet eller ny virksomhet som kan medføre økte avløpsmengder og/eller økte forurensningstilførsler til Grunningen før det er blitt etablert renseløsninger som over tid viser seg å fungere akseptabelt.
4. Det vil ikke bli tillatt å lede annet avløpsvann enn sanitærvløpsvann til kommunalt spillvannsavløp.

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Vår dato: 05.10.2021
Vår ref.: 202102253-4
Arkiv: 323
Deres dato: 19.07.2021
Deres ref.: 2020/60

Saksbehandler:
Turid Bakken Pedersen

NVEs uttalelse - Supplerende høring - Utslippstillatelse for eksisterende og ny virksomhet - Velde industri AS - Sandnes kommune - Rogaland

Vi viser til oversendelse av 19.07.2021 og beklager at uttalelsen kommer etter høringsfristen.

Den supplerende høringen gjelder tillatelse til å kompostere park- og hageavfall og søknad om å beholde Grunningen som resipient.

Det er omtalt i oversendelsen at området ligger innenfor det verna vassdraget [029/1 Imselva - NVE](#). Verneinteressene må ivaretas også for tiltakene som gjelder den utvida høringen.

I oversendelsen ligger det ved et notat som vurderer behovet for opprydding/mudring i utløpet til bekk fra Breimyra. I den grad det er relevant bør notatet omtale hvordan sedimentering/opprydding/mudring påvirker flom- og erosjonsforhold.

For øvrig viser vi til NVEs uttalelse 01.03.2021 og NVEs forhåndshøring av konsesjonsplikt for uttak av vann fra, og tilførsel av overvann til, Kyllesvatnet.

Med hilsen

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Turid Bakken Pedersen
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.